

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **gospodarka innowacyjna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Morski w
Gdyni**

Data przeprowadzenia wizytacji: **21-22.05.2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	30
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	35
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	38
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	40
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	42
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	45
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	47
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	51
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Bogusław Plawgo, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. inż. Jacek Szoftysek- ekspert PKA
2. dr hab. Witold Kowal – ekspert PKA,
3. Dominik Postaremczak – ekspert PKA ds. pracodawców
4. Agnieszka Kowalczyk- ekspert PKA ds. studenckich
5. Magdalena Koziara – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku innowacyjna gospodarka prowadzonym w Uniwersytecie Morskim w Gdyni, została przeprowadzona w dniach 21-22 maja 2021 r. w związku z zakończeniem pełnego cyklu kształcenia i zakończeniem studiów przez co najmniej jeden rocznik absolwentów. Wizytacja odbyła się zgodnie z harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej na rok 2020/2021.

Wizytacja przebiegła zgodnie z obowiązującymi procedurami i przepisami powszechnie obowiązującego prawa, w tym z procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Członkowie zespołu oceniającego zapoznali się z raportem samooceny przesłanym przez Uczelnię przed wizytacją, jak również z dokumentami przekazywanymi w trakcie wizytacji. Przeprowadzili zaplanowane w harmonogramie spotkania (w tym z nauczycielami akademickimi, studentami, interesariuszami zewnętrznymi), a także dokonali analizy powszechnie dostępnych źródeł informacji (w tym strony internetowej Uczelni), hospitacji zajęć, analizy losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych. Ponadto oceniono stan infrastruktury jednostki, w tym biblioteki. Na początku wizytacji oraz na jej zakończenie zespół oceniający spotkał się z Władzami Uczelni oraz przekazał informacje o przebiegu wizytacji i procedurze dalszego postępowania.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	innowacyjna gospodarka	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne, niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o zarządzaniu i jakości -126 ECTS/ 70 % ekonomia i finanse – 38 ECTS/ 21% informatyka techniczna i telekomunikacja - 16 ECTS/ 9%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	160 h / 4 tygodnie 4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>ekonomia menedżerska, turystyka i hotelarstwo, systemy transportowe i logistyczne, Informatyka gospodarcza</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	399	9
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1895	1197
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	98 ECTS	98 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	99 ECTS	99 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54 ECTS	54 ECTS

Nazwa kierunku studiów	Innowacyjna gospodarka	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne, niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o zarządzaniu i jakości -79 ECTS/ 66% ekonomia i finanse – 34 ECTS/ 28% informatyka techniczna i telekomunikacja - 7 ECTS/ 6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>biznes elektroniczny, transport i logistyka w gospodarce globalnej, zarządzanie finansami, zarządzanie organizacjami, rachunkowość i finanse</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	130	81
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1110	666
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	64 ECTS	64 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	66 ECTS	66 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	36 ECTS	37 ECTS

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia Wydziału Zarządzania i Nauk o Jakości na kierunku innowacyjna gospodarka mają charakter interdyscyplinarny, w którym z założenia kształcą się specjaliści potrafiących łączyć wiedzę z zakresu zarządzania, ekonomii, finansów, rynku turystycznego, informatyki oraz logistyki z umiejętnościami menedżerskimi. Założenie o kształceniu w zakresie wiedzy przynależącej do różnych dziedzin i dyscyplin naukowych i, którym dedykowane są najczęściej odrębne kierunki studiów jest zadaniem nadmiernie ambitnym. Rekomenduje się doprecyzowanie koncepcji kształcenia przez jej lepsze powiązanie z celami kształcenia na poziomie, w którym prezentowane jest bardziej zasadne podejście. Celem kształcenia na studiach na kierunku innowacyjna gospodarka jest wyposażenie absolwenta w wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, uzupełnione wiedzą z dyscyplin: ekonomia i finanse oraz informatyka techniczna i telekomunikacja, niezbędne do podjęcia pracy we współczesnej gospodarce opartej na wiedzy oraz przygotowaniu do aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym. Poszerzona wiedza w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości, w którą wyposażony jest absolwent, ma pozwalać mu na swobodne poruszanie się w przestrzeni społeczno-gospodarczej i podejmowanie racjonalnych decyzji. Zasadnie przyjmuje się tu dyscyplinę wiodącą i dyscypliny wspomagające. Jednocześnie w powyższej koncepcji celów kształcenia nie wskazuje się bezpośrednio na specyfikę kształcenia w zakresie „innowacyjnej” gospodarki poza wymiarem cyfrowym, który dotyczy wszystkich obszarów gospodarczych i zawodowych. Rekomenduje się dostosowanie nazwy kierunku do zakresu celów kształcenia i dyscyplin do których przypisano kierunek. Misję Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, z którą spójna jest jej strategia Uczelni sformułowano w sposób następujący: Uniwersytet Morski w Gdyni, prowadząc badania naukowe, wzbogaca wiedzę związaną z rozwojem i eksploatacją systemów technicznych w gospodarce morskiej, a – przez kształcenie studentów – przygotowuje kadry zdolne skutecznie sprostać wyzwaniom współczesnej gospodarki morskiej, a w szczególności transportu morskiego. Wychodząc naprzeciw potrzebom gospodarczym kraju oraz regionu, Uniwersytet Morski w Gdyni kształtuje wśród swoich studentów postawy przedsiębiorczości oraz poszanowania zasad zrównoważonego rozwoju. W swojej treści koncepcja kształcenia na kierunku innowacyjna gospodarka nie nawiązuje bezpośrednio do misji i strategii Uczelni związanej z gospodarką morską.

Kierunek innowacyjna gospodarka jest zorientowany na potrzeby regionalnego rynku pracy, który jest silnie powiązany z gospodarką morską. Koncepcja kształcenia jest zatem generalnie zgodna z misją Uczelni i polityką jakości. Rekomenduje się silniejsze wyeksponowanie w koncepcji kształcenia kierunku innowacyjna gospodarka powiązań z szeroko rozumianą gospodarką morską, co powinno zapewnić lepszą spójność kierunku z misją i strategią Uczelni. Przemyślenie dopasowania koncepcji kształcenia do potrzeb gospodarki morskiej może dodatkowo doprowadzić do wniosków o potrzebne modyfikacji lub uzupełnienia oferowanych specjalności kształcenia.

Aktualnie sformułowana koncepcja kształcenia nie w pełni mieści się w zakresie dyscyplin, do których przypisano kierunek. Natomiast cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach do których przypisano

kierunek. Rekomenduje się doprecyzowanie koncepcji kształcenia poprzez jej lepsze powiązanie z celami kształcenia, w zakresie zapewnienia spójności z dyscyplinami do których przypisano kierunek. W pełni można potwierdzić wysoki poziom badań naukowych prowadzonych na Uczelni w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. O poziomie naukowym oraz kwalifikacjach dydaktycznych kadry świadczy jej aktywność publikacyjna. Dorobek publikacyjny w latach 2016-2020 obejmuje 955 pozycji, w tym redakcję naukową 19 monografii, 48 publikacji z listy A (lata 2017-18), 119 artykułów w czasopismach zagranicznych, 288 rozdziałów w monografiach, 485 artykułów w czasopismach krajowych oraz recenzowanych materiałów z konferencji naukowych.

W koncepcji i celach kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Zapewniony jest formalny udział interesariuszy wewnętrznych w procesie przygotowywania i weryfikacji zakładanych efektów uczenia. Studenci i reprezentanci pracowników poszczególnych katedr uczestniczą w procesach kształtowania programu studiów poprzez pracę w Wydziałowej Komisji Programowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Proponowane zmiany w programach studiów są dyskutowane i zatwierdzane podczas obrad Senatu Uczelni, w skład którego wchodzi także studenci. Studenci wpływają na jakość kształcenia również poprzez wyrażanie swojej opinii na temat prowadzonych zajęć. Udział interesariuszy zewnętrznych jest zapewniony poprzez funkcjonowanie Rady Partnerów Wydziału jako organu opiniotwórczo-doradczego, który bierze udział w konsultowaniu i opiniowaniu planów studiów oraz propozycji wprowadzenia do oferty edukacyjnej Wydziału nowych specjalności, przedmiotów oraz określonych treści programowych w ramach kierunku studiów. Opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych dotyczące koncepcji kształcenia wpływają na jakość doskonalonych program studiów tak, by zapewnione zostało uzyskanie przez absolwentów wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych na rynku pracy.

Uczelnia skutecznie dostosowała kształcenie do wymogów kształcenia zdalnego. Zapewniła ciągłość realizacji zajęć przygotowując zarówno odpowiednią infrastrukturę, wspierając nauczycieli akademickich i studentów. Zmian kształcenia w kierunku form z szerokim wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie uwzględniono jeszcze w formalnych dokumentach dotyczących celów i koncepcji kształcenia. Biorąc pod uwagę, iż Uczelnia zamierza modyfikować kształcenie na ocenianym kierunku studiów należy przyjąć, iż stanie się to okazją do uwzględnienia nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikających stąd uwarunkowań.

Program studiów na kierunku innowacyjna gospodarka w zamyśle Uczelni ma odpowiadać stosunkowo obszernej misji Uczelni, zakładającej między innymi kształcenie studentów przygotowujące kadry zdolne skutecznie sprostać wymaganiom współczesnej gospodarki morskiej, a w szczególności transportu morskiego, stąd Uniwersytet Morski w Gdyni kształtuje się wśród swoich studentów postawy przedsiębiorczości oraz poszanowania zasad zrównoważonego rozwoju. Te założenia odpowiadają wymogom rynku pracy, stąd w definiowaniu efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia zwraca się uwagę na kompetencje budowane w oparciu o wiedzę i obudowę wiedzy umiejętnościami i postawami adekwatne do poziomu kształcenia oraz na przyrosty kompetencji między poziomami. Zasadniczym celem kształcenia na studiach na kierunku innowacyjna gospodarka, jest wyposażenie absolwenta w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, uzupełnione wiedzą z dyscyplin: ekonomia i finanse oraz informatyka techniczna i telekomunikacja, niezbędnych do podjęcia pracy we współczesnej gospodarce opartej na wiedzy, oraz do aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym. Sam zamysł stworzenia kierunku innowacyjna gospodarka wyczerpał swoją atrakcyjność, stąd podjęto w Uczelni prace nad zmianą

nazwy kierunku bez dokonywania zmian w zakresie proponowanych specjalności dydaktycznych. Faktycznie trudno jest wskazać na wyróżniki kierunku innowacyjna gospodarka, które świadczyłyby o innowacyjności, zarówno w kontekście treści programowych, jak również cech absolwenta tego kierunku). Oferta kształcenia na studiach pierwszego stopnia obejmuje specjalności: *ekonomię menadżerską, turystykę i hotelarstwo, systemy transportowe i logistyczne, informatykę gospodarczą, maritime economics and logistics* (studia niestacjonarne w języku angielskim). Na studiach drugiego stopnia studenci mogą kształcić się na specjalnościach: *transport i logistyka w gospodarce globalnej, zarządzanie finansami, zarządzanie organizacjami, rachunkowość i finanse, biznes elektroniczny, international trade, transport and logistics* (specjalność oferowana na studiach niestacjonarnych w języku angielskim). Efekty uczenia się w zakresie wiedzy obejmują 12 efektów kierunkowych mających odpowiadać efektom uczenia się P6S_WG oraz P6S_WK PRK. Wymienione efekty uczenia się Polskiej Ramy Kwalifikacji zakładają zaawansowany stopień wiedzy (zna i rozumie) w zakresie perspektywy poznawczej. Absolwent na poziomie 6 PRK „zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną w zakresie dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów”. Efekty kierunkowe uczenia się w zakresie wiedzy na pierwszym stopniu na kierunku Innowacyjna gospodarka, opisane symbolami NK_W01 do NK_W12 nie zakładają zaawansowanego stopnia, przewidują wiedzę generalną („ma wiedzę z zakresu...”, „ma wiedzę dotyczącą...”, „ma wiedzę o...”, „zna rodzaje...”, „zna normy...”, „zna procesy...”, „zna poglądy...”, „zna i rozumie podstawowe pojęcia...”). W zakresie umiejętności przewidziano 14 efektów kierunkowych, oznaczonych symbolami NK_U01 do NK_U14. Odnoszą się one do wykorzystania wiedzy w zakresie rozwiązywania problemów i wykonywania zadań, oznaczonego symbolem P6S_UW, P6S_UK, P6S_UO, P6S_UU Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty NK_U01 do NK_U08 odpowiadają efektowi w zakresie umiejętności (wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania) P6S_UW: absolwent potrafi „wykorzystać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych”. W zakresie wymienionych ośmiu kierunkowych efektów uczenia się brakuje aspektu nietypowości i nieprzewidywalności jako uwarunkowań. Efekty NK_U09 do NK_U12 odpowiadają efektowi P6S_UK (komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym). Efekt NK_U13 odpowiada efektowi P6S_UO z tym, że nie zawiera w sobie elementu współdziałania w zespole interdyscyplinarnym, natomiast efekt NK_U14 odpowiada P6S_UU z zastrzeżeniem, że nie wskazano planowania uczenia się przez całe życie. Te ostatnie (dwie) uwagi mogą wydawać się drobnymi, niemniej w swojej istocie odnoszą się do fundamentalnych kompetencji współczesnego świata – interdyscyplinarności działań oraz świadomości, że wiedza rozwija się tak szybko i w tak różnych kierunkach, że zaprzestanie systematycznego kształcenia się może spowodować wykluczenie zawodowe. Kompetencje społeczne składają się z pięciu kierunkowych efektów uczenia się, oznaczonych symbolami NK_K01 do NK_K05, odpowiadających efektom: P6S_KK, P6S_KO, P6S_KR Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zakres świadomości potrzeby uczenia się przez całe życie powinien być przypisany do P6S_UU (umiejętności) np. do NK_U14, w NK_K01 można dołożyć „zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu”.

Studia drugiego stopnia w zestawie kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy uwzględnia „pogłębiony stopień” w zakresie głębi efektów. Efektowi P7S_WG przypisano kierunkowe efekty: NK_W01 do NK_W06 oraz NK_W06, NK_W08, NK_W12 i NK_W13. Efektowi P7S_WK przypisano zestaw kierunkowych efektów uczenia się oznaczony symbolami: NK_W03 do NK_W05, NK_W07 do NK_W11. W zakresie umiejętności efektowi P7S_UW przypisano kierunkowe efekty uczenia się NK_U01 do NK_U08 i NK_U15, efektowi P7S_UK przypisano efekty NK_U09 do NK_U12, dla P7S_UO – NK_U13, dla P7S_UU – NK_U14. W zestawie efektów kierunkowych zabrakło umiejętności formułowania i rozwiązywania nietypowych i złożonych problemów oraz innowacyjnego wykonywania zadań w nieprzewidywanych warunkach między innymi poprzez właściwy dobór źródeł i informacji, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych danych. W obszarze kompetencji społecznych przewidziano pięć kierunkowych efektów uczenia się przypisanych do trzech efektów uczenia się PRK, a mianowicie: PS7_KR z przypisanym NK_K01, NK_K03, P7S_KO z przypisanym NK_K04 i NK_K05, oraz PS7_KR z przypisanym NK_K03. NK_K01 przewiduje „świadomość uczenia się przez całe życie” – to atrybut P7S_UU (a nie P7S_KK), zapomniano o kształtowaniu efektu „uznawanie znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu”. Ponadto dla NK_K03 przypisano P6S_KO z zestawu poziomu 6 PRK. Rekomenduje się wprowadzenie stosownych zmian w sformułowanych kierunkowych efektach uczenia się.

Specjalności prowadzone w ramach kierunku są zgodne z efektami uczenia się i dyscyplinami do których zaliczono kierunek. Pomimo tej zgodności należy zauważyć że specjalności nie reprezentują bowiem faktycznie kwestii innowacyjności, nie przewidują takiej charakterystyki w profilach absolwentów specjalności (poza przypadkiem absolwenta specjalności *systemy transportowe i logistyczne*). Absolwent studiów stopnia drugiego „rozumie znaczenie wdrażania innowacji w praktyce gospodarczej i potrafi samodzielnie wykorzystać podczas prowadzenia działalności gospodarczej”. Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze nauczycieli akademickich, zaangażowanych w proces dydaktyki, komunikowanie się w języku obcym oraz kompetencji społecznych niezbędnych działalności naukowej, a ponadto w sposób trafny, specyficzny i realistyczny opisują i pozwalają na stworzenie systemu weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganym przez studentów studiujących na prowadzonych na kierunku specjalnościach na studiach pierwszego stopnia oraz na studiach stopnia drugiego. Zestaw efektów uczenia się (kierunkowych) odpowiada właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji z uwzględnieniem uwag, poczynionych powyżej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cel kształcenia są zgodne z misją i celami Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, przy czym zasadnym byłoby szersze wyeksponowanie w brzmieniu koncepcji i celów kształcenia nastawienia ocenianego kierunku studiów na potrzeby szeroko rozumianej gospodarki morskiej. Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Zasadne jest zweryfikowanie koncepcji kształcenia. Koncepcja i cele kształcenia generalnie mieszczą się w dyscyplinach, do których przypisano kierunek. Nazwa kierunku innowacyjna gospodarka nie w pełni odzwierciedla koncepcję i cele kształcenia. Uczelnia zamierza modyfikować kształcenie na ocenianym kierunku studiów, należy przyjąć, iż stanie się to okazją do uwzględnienia nauczania i

uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikających stąd uwarunkowań.

Koncepcja kształcenia na kierunku innowacyjna gospodarka odpowiada obszernej misji Uczelni, zakładającej między innymi kształcenie studentów przygotowujące kadry zdolnej skutecznie sprostać wymaganiom współczesnej gospodarki morskiej, a w szczególności transportu morskiego. Uniwersytet Morski w Gdyni kształtuje wśród swoich studentów postawy przedsiębiorczości oraz poszanowania zasad zrównoważonego rozwoju, odpowiadając na wymogi rynku pracy. Budowanie kompetencji absolwentów pierwszego i drugiego stopnia opiera się na zdefiniowanych efektach uczenia się (na studiach pierwszego i drugiego stopnia) ze szczególnym zwróceniem uwagi na kompetencje budowane w oparciu o wiedzę i obudowę wiedzy umiejętnościami i postawami adekwatne do poziomu kształcenia oraz na przyrosty kompetencji między poziomami. Kierunkowe efekty uczenia się zostały zbudowane w oparciu o efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji w sposób logiczny, wypełniając oczekiwane przez rynek kompetencje absolwenta kierunku. W zakresie konstrukcji programu studiów, w tym koncepcji, celów kształcenia i efektów uczenia się sformułowano następujące zastrzeżenia:

1. Efekty kierunkowe uczenia się na pierwszym stopniu na kierunku innowacyjna gospodarka, opisane symbolami NK_W01 do NK_W12 nie zakładają zaawansowanego stopnia, przewidują wiedzę generalną („ma wiedzę z zakresu...”, „ma wiedzę dotyczącą...”, „ma wiedzę o...”, „zna rodzaje...”, „zna normy...”, „zna procesy...”, „zna poglądy...”, „zna i rozumie podstawowe pojęcia...”). W zakresie wymienionych kierunkowych efektów uczenia się brakuje aspektu nietypowości i nieprzewidywalności jako uwarunkowań. Niewłaściwie ustalono efekt NK_U13 (odpowiadający efektowi P6S_UO) gdyż nie zawiera w sobie elementu współdziałania w zespole interdyscyplinarnym, natomiast efekt NK_U14 (odpowiadający P6S_UU) nie uwzględnia planowania uczenia się przez całe życie.
2. W zestawie efektów kierunkowych dla drugiego stopnia studiów zabrakło umiejętności formułowania i rozwiązywania nietypowych i złożonych problemów oraz innowacyjnego wykonywania zadań w nieprzewidzianych warunkach między innymi poprzez właściwy dobór źródeł i informacji, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych danych. W obszarze kompetencji społecznych zapomniano o kształtowaniu efektu „uznawanie znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu”. Ponadto dla NK_K03 przypisano P6S_KO z zestawu poziomu 6 PRK.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się dla efektów uczenia się na pierwszym stopniu studiów dostosować kierunkowe i efekty uczenia się przypisane do zajęć do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji
2. Zaleca się dla efektów uczenia się na drugim stopniu studiów dostosować efekty kierunkowe i efekty uczenia się przypisane do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

3. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych mających na celu zapobieganie powstawaniu w przyszłości zdiagnozowanych nieprawidłowości.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Na ocenianym kierunku prowadzone są studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia. Studia pierwszego stopnia trwają sześć semestrów, a do ich ukończenia wymagane jest uzyskanie 180 ECTS. Czas trwania studiów drugiego stopnia wynosi cztery semestry a do uzyskania dyplomu i ich ukończenia wymagane jest 120 ECTS. Warunkiem uzyskania kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia na określonym kierunku studiów jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się zakładanych programem kształcenia. Na obu poziomach studiów program obejmuje przedmioty kształcenia ogólnego, przedmioty kierunkowe oraz specjalnościowe. Te ostatnie związane są z wybraną przez studenta specjalnością. Wśród oferowanych na studiach przedmiotów znajdują się zarówno przedmioty obowiązkowe, jak również wybieralne (fakultatywne). Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów, zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Ponadto są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań dyscyplinie do której przypisywano kierunek, jak również to zgodne z zakresem działalności naukowej nosie i akademickich prowadzących zajęcia na kierunku.

Studia pierwszego stopnia na studiach stacjonarnych obejmują 2055 godz. przedmiotów ogólnych, kierunkowych i specjalistycznych wycenionych na 180 ECTS w podziale na przedmioty obowiązkowe 126 ECTS (co stanowi 70%) i przedmioty wybieralne 54 ECTS (co stanowi 30%). W przypadku studiów niestacjonarnych przedmioty ogólne, kierunkowe i specjalnościowe stanowią 1997 godz., wycenionych na 180 ECTS, w podziale na przedmioty obowiązkowe 126 ECTS (70%) i wybieralne 54 ECTS (30%). Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 98. Liczba godzin kontaktowych, wynikających z programu studiów oraz kart przedmiotów (konsultacje, egzaminy, praktyki) wynosi 2528 godz., liczba godz. niekontaktowych – 1972 (56% pkt. ECTS uzyskanych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela).

Studia drugiego stopnia na studiach stacjonarnych obejmują 1110 h przedmiotów ogólnych, kierunkowych i specjalnościowych, wycenionych na 120 ECTS. Grupa przedmiotów obowiązkowych wyceniona jest na 83 ECTS (69%) zaś wybieralnych na 37 ECTS (31%). W przypadku studiów niestacjonarnych przedmioty ogólne, kierunkowe i specjalnościowe zostały oszacowane na 666 godz. i wycenione na 120 ECTS. Grupa przedmiotów obowiązkowych obejmuje 83 ECTS (69%) natomiast wybieralnych 37 ECTS (31%). Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 64. Na studiach stacjonarnych w podziale na liczbę godzin kontaktowych i nie kontaktowych do 1110 godz. należy dodać liczbę godzin, wynikających z kart przedmiotów (konsultacje, egzaminy itd.) - 318, co w sumie daje 1418 godzin kontaktowych, zaś godziny niekontaktowe wynoszą 1582. Udział punktów ECTS w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela na studiach stacjonarnych wynosi 53%.

W kartach przedmiotów zdarzają się przypadki, gdy wycena godzinowa ECTS odpowiada mniejszemu niż 25 godzin nakładowi pracy studenta (np. *wykład monograficzny I marketing przemysłowy* 37 godz. wyceniono na 2 ECTS, w tym 15 godz. kontaktowych, 8 godz. czytania literatury, 8 godz. przygotowania

do zaliczenia, egzaminu, 2 godz. uczestnictwo w zaliczeniach, 4 godz. udziału w konsultacjach – razem 37 godz., *wykład monograficzny II praktyczne aspekty zarządzania informacją* – 37 godzin wycenione na 2 ECTS). Dokonanie weryfikacji zgodności stosowanych przeliczeń z art. 67 ust. 2 i 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) jest niezbędne.

Sekwencja zajęć na obu poziomach studiów jest prawidłowa. Na studiach stacjonarnych na obu poziomach obciążenie pracą studenta wymiarze godzinowym jest mniej więcej równomierne, liczba egzaminów zdawanych w semestrze nie przekracza czterech. Podobnie kształtuje się obciążenie pracą studentów na obu poziomach studiów niestacjonarnych. Liczba egzaminów maleje w końcu okresu studiów. Takie rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach oraz samodzielna uczenie się.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których przypisany jest kierunek studiów wynosi dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia 99 ECTS dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia wynosi 66 ECTS.

Na kierunku innowacyjna gospodarka realizowane są zajęcia z języka angielskiego: na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia 180 godz./12 ECTS, od pierwszego do szóstego semestru, na studiach stacjonarnych drugiego stopnia 60 godz./4 ECTS, od pierwszego do drugiego semestru, na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia 108 godz./12 ECTS, od pierwszego do szóstego semestru, na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia 36 godz./ 4 ECTS, od pierwszego do drugiego semestru. Zakładane efekty uczenia się w zakresie języka przewidują osiągnięcie przez absolwentów studiów pierwszego stopnia poziomu B2 według skali poziomu biegłości językowej ESOKJ, zaś dla absolwentów stopnia drugiego – poziomu B2+ wg skali ESOKJ. Treści programowe zajęć na pierwszym poziomie studiów zakładają narastanie kompetencji językowych począwszy od języka niezbędnego dla rozumienia znaczenia głównych wątków przekazów, dotyczących znanych studentowi spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego, by następnie w kolejnych etapach edukacji powoli wprowadzać elementy związane z językiem zawodu, związane z działalnością międzynarodową firmą, z kulturą, etyką w biznesie, kodami etycznymi, zjawiskami etycznymi, biznesem, wpływem gospodarki na środowisko, ekologią, zarządzaniem wiedzą, produkcją, informacjami, kadrami czy finansami. Realistycznie dobrano obciążenie studenta zajęciami praktycznymi 274 godz. co stanowi 12 ECTS, przy 210 godz. wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (8 ECTS). 274 godziny to wynik wzbogacenia 180 godz. kontaktowych o 50 godz. czytania literatury, 14 godzin przygotowania do egzaminu, 12 godzin uczestnictwa w zaliczeniach i egzaminach oraz 18 godz. uczestnictwa w konsultacjach. Tak ułożony plan stwarza realne szanse opanowanie języka obcego na poziomie B2. Treści programowe języka angielskiego na drugim stopniu studiów wprowadzają zdecydowanie więcej treści zawodowych, począwszy od języka przydatnego w pracy biurowej, przez korespondencję biznesową, negocjacje handlowe, proces zamawiania wysyłania, potwierdzenia wysyłek, kwestie negocjowania słownego, etykiety w biznesie oraz umożliwiają temat do wyboru w zależności od specjalności. Obciążenie studenta związane z zajęciami praktycznymi wynosi 115 godz.- 60 godz. kontaktowych + 15 godz. czytania literatury +20 godz. przygotowania do zajęć + 10 godz. przygotowania do egzaminu + 4 godz. uczestnictwa w egzaminie + 6 godz. udziału w konsultacjach (3 ECTS), w tym 70 godz. pracy z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich (2 ECTS). Taka konstrukcja stwarza realne szanse na uzyskanie przez absolwentów znajomości języka angielskiego na poziomie B2 + według ESOKJ.

Metody kształcenia, poza właściwą nauką języka obcego, nie przewidują doskonalenia znajomości języka przez zapoznanie się studentów z literaturą fachową (książki naukowe, czasopisma, podręczniki, prasówki), gdyż takie zalecenia nie zostały sformułowane w kartach przedmiotów. Rekomenduje się uzupełnienie kart przedmiotów oraz wdrożenie do zajęć studentów tego typu kontaktu z językiem obcym.

Program studiów nie obejmuje zajęć (na obu poziomach studiów w obu trybach) prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Metody kształcenia na obu poziomach studiów są różnorodne i włączają klasyczne: wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty / seminaria. Ponadto studenci uczestniczą w praktykach zawodowych. Dobrane treści i metody kształcenia zapewniają uzyskanie wszystkich założonych kierunkowych efektów uczenia się, zgodnych z zaplanowanymi w programach studiów. Nauczyciele akademicki w okresie nauczania stosują różne metody i narzędzia aktywizacji studentów do samodzielnego zdobywania wiedzy oraz pracy poza zajęciami kontaktowymi. Do najistotniejszych metod aktywizacji studentów należy zaliczyć indywidualną pracę nad przygotowywaniem prezentacji multimedialnych, realizację badań terenowych, tworzenie raportów z realizacji zadań i badań terenowych (samodzielne przygotowanie przez studentów narzędzi badawczych i realizacja badań w terenie, np. badań konsumenckich, których efektem może być prezentacja przez grupę, lub publikacja naukowa), opracowywanie projektów, studia przypadków (case study), gry symulacyjne, prasówki branżowe, przygotowanie pogadanki i warsztatów, organizacje debaty Oksfordzkiej. Studenci studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunku Innowacyjna gospodarka są autorami licznych publikacji naukowych. Obejmują one obszary badawcze właściwie dla tego kierunku. Większość publikacji powstaje w ramach działalności kół naukowych, aktywnie pracujących na Wydziale Zarządzania i Jakości. 2019 roku studenci opublikowali trzy artykuły naukowe w Wydawnictwie WSG w Bydgoszczy, zaś w 2021 r. w wysoko punktowanym czasopiśmie Sustainability (2021,13,5098).

Zaistnienie na terenie Kraju pandemii SARS-Cov-2 oraz prowadzenie lock-down'u spowodowało konieczność uruchomienia kształcenia na odległość. Było to istotne wyzwanie dla Uczelni, która nie planowała prowadzenia zajęć w tym trybie. W krótkim czasie przeszkolono pracowników w zakresie korzystania z potrzebnych w procesie nauczania narzędzi i funkcjonalności platformy MsTeams, natomiast studenci otrzymali instrukcje poruszania się i wykorzystywanie platformy MsTeams w procesie kształcenia. Obecnie zajęcia odbywają się z wykorzystaniem platformy MsTeams, która umożliwia bezpośrednią interakcję nauczycieli akademickich ze studentami oraz nauczycieli akademickich ze sobą. Wykłady, ćwiczenia, seminaria, zajęcia projektowe i zajęcia laboratoryjne w okresie pracy zdalnej były prowadzone na żywo, przy włączonych kamerkach wykładowców, co ułatwiało komunikację. Pracownicy korzystają z dodatkowych urządzeń wspomagających nauczanie, to jest: tabletów graficznych, kamerki, specjalnego nagłośnienie, słuchawek. Podczas wykładów wyświetlane są prezentacje w Power Point udostępniane na ekranie. Drugą platformą ułatwiającą zdalne nauczanie, wykorzystywaną podczas zajęć na kierunku jest Ilias (interakcja asynchroniczna). Zamieszczone tam są rozmaite materiały dydaktyczne przeznaczone dla studentów, które są wykorzystywane podczas ćwiczeń, laboratoriów, przygotowywania projektów, case study, a także rozmaite raporty, linki do ciekawych publikacji, akty prawne, filmiki szkoleniowe, arkusze z zadaniami z MS Excel do wykorzystania podczas zajęć i indywidualnej pracy studentów, skrypty i opisy ćwiczeń itd. Ponadto in jest wykorzystywany do weryfikacji efektów uczenia się – przez tą platformę studenci zamieszczają uzupełnione zadania, a także piszą tak zwane „wejściówki”, kolokwia, rozwiązując testy i zaliczenia egzaminy.

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, za wyjątkiem grupy studentów z niepełnosprawnościami. Uczelnia faktycznie okazuje wiele pomocy osobom z niepełnosprawnościami, lecz nie funkcjonuje w niej formalny dokument wskazujący na zasady postępowania wobec studentów z niepełnosprawnościami. Brakuje polityki Uczelni wobec osób z niepełnosprawnościami, uwzględniającej zarówno akty prawne regulujące ten obszar jak również uregulowania wewnętrzne określające sposoby udzielania wsparcia osobą z niepełnosprawnościami. Analiza kart przedmiotów wskazuje często na umieszczanie w nich nieaktualnej literatury uznanej za podstawową i uzupełniającą, mimo że zasoby biblioteczne dysponują nowszymi, bardziej aktualnymi pozycjami literatury.

Na ocenianym kierunku praktyki realizują studenci studiów pierwszego stopnia. Do realizacji praktyk zobowiązani są studenci studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych wszystkich specjalności.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się, a także z efektami uczenia się przypisanymi do innych zajęć. Efekty uczenia zostały sformułowane przede wszystkim w sposób uwzględniający przypisany im główny cel jakim jest "ugruntowanie wiedzy zawodowej, nabycie odpowiednich umiejętności oraz ukształtowanie pozytywnych cech osobowościowych koniecznych z punktu widzenia przyszłej pracy". Mają zatem charakter pośredni między wysokim poziomem ogólności sformułowania kierunkowych efektów uczenia się, a szczegółowymi odniesieniami do tematyki poszczególnych zajęć.

Praktykom przypisano siedem efektów uczenia się. Trzy z nich jednoznacznie odnoszą się do przedsiębiorstwa jako podmiotu, który ma być poddawany opisowi i analizom:

- charakteryzuje obszar działalności przedsiębiorstwa, jego struktury i zadania statutowe;
- analizuje procesy produkcyjne/usługowe realizowane w przedsiębiorstwie;
- analizuje strategie budowania pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa;

Pozostałe cztery dotyczą zagadnień związanych z zarządzaniem różnego typu zasobami danego zakładu pracy, kwestii BHP oraz kompetencji społecznych (związanych z pracą w grupie) i osobistych (odnoszących się do samorozwoju zawodowego). Rekomenduje się wprowadzenie poprawek redakcyjnych do ostatniego efektu uczenia się wskazanego w sylabusie, ponieważ odnosi się on do "posiadania świadomości w zakresie znaczenia potrzeby poszukiwania praktycznych zastosowań wiedzy inżynierskiej w życiu społecznym", a studia na kierunku nie prowadzą do uzyskiwania kwalifikacji inżynierskich.

Treści programowe określone w sylabusie praktyk odnoszą przede wszystkim do obszarów i elementów funkcjonowania podmiotów gospodarczych jakimi są przedsiębiorstwa, np.:

zdefiniowanie organizacji funkcjonalnej przedsiębiorstwa w zakresie:

- zarządzania realizacją produkcji/usług, zarządzania zasobami finansowymi, zarządzania i motywowania pracowników, zarządzania zasobami materiałowymi, logistyki zakładu;
- określenie zakresu innowacyjnej działalności przedsiębiorstwa – innowacje produktowe, usługowe, organizacyjne, marketingowe;
- organizacja i przepływu informacji oraz dokumentów w przedsiębiorstwie;
- weryfikacja umiejętności interpersonalnych w zakresie współpracy w zespole pracowniczym oraz w kontaktach z klientami przedsiębiorstwa.

Ze względu na szeroki zakres dyscyplin, do których przypisany jest oceniany kierunek dobór miejsc odbywania praktyk, w niektórych przypadkach nie pozwalał na osiągnięcie przez studentów efektów zakładanych uczenia się. Tak sytuacja miała miejsce wówczas, gdy praktyki były realizowane w urzędach i instytucjach jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacjach pozarządowych.

Rekomenduje się zmodyfikowanie sposobu sformułowania efektów uczenia się tak, aby umożliwiała realizację praktyk również w podmiotach reprezentujących I i III sektor.

Wymiar praktyk wynosi 160 godzin i jest wystarczających dla osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Praktykom przyporządkowano 4 punkty ECTS i jest to wartość zaniżona wobec godzinowego nakładu pracy studentów. W regulaminie wskazano, że zasady dotyczące terminu realizacji studiów nie dotyczą studentów studiów niestacjonarnych. Rekomenduje się ujednolicenie zasad odbywania praktyk dla studentów studiów niestacjonarnych i stacjonarnych. Rekomenduje się przypisanie liczby punktów ECTS w taki sposób, aby była zgodna z ustawowym przelicznikiem.

Umieszczenie praktyk w planie studiów przypada na VI semestr i ich realizacja bywa powiązana z opracowaniem pracy dyplomowej. Jest to rozwiązanie zasadne i - w przypadku odpowiedniej konceptualizacji i operacjonalizacji - ma korzystny wpływ zarówno na jakość przebiegu praktyk i zakres zadań studenta, jak i na wartość poznawczą i naukową prac dyplomowych.

Praktyki realizowane są w oparciu o tzw. ramowe programy praktyk. Są one opracowane przez opiekunów praktyk na poszczególnych specjalnościach, a zatwierdza je Prodziekan ds. Studenckich, który pełni jednocześnie funkcję kierownika praktyk. Ponieważ podstawą przygotowania ramowych programów praktyk są zakładane efekty uczenia się dla danych specjalności, obowiązywanie sylabusu praktyk dla kierunku nie znajduje uzasadnienia i w rzeczywistości może utrudniać ostateczne określenie, które efekty uczenia się student ma osiągnąć w wyniku praktyk. Obecnie widoczne są istotne różnice np. między sformułowanym ramowym programem praktyk dla specjalności *innowacyjne systemy transportowe i logistyczne*, a tym, który sformułowano na specjalności *informatyka gospodarcza*. Ze względu na umiejscowienie praktyk w planie studiów, rekomenduje się opracowanie sylabusów praktyk dla poszczególnych specjalności i rezygnację z sylabusu opracowanego dla całego kierunku. Ponadto rekomenduje się sformułowanie szczegółowych celów praktyk lub efektów uczenia się na podobnym poziomie szczegółowości.

W ramowych programach praktyk dla specjalności określone są główne cele praktyk studenckich, które wyraźnie różnią się między poszczególnymi specjalnościami i odzwierciedlają ich specyfikę. Zdefiniowane są także szczegółowe cele praktyk studenckich dla każdej specjalności, a także ogólna charakterystyka miejsc praktyk, wymiar oraz terminy realizacji, a także - przedstawiono skrótowo - warunki zaliczenia praktyk. Rozwiązanie takie należy uznać za wartościowe, ponieważ pozwala zachować spójności i adekwatność wybranych miejsc praktyk i realizowanych zadań do wybranej specjalności, a w niektórych przypadkach również tematyki pracy dyplomowej.

Przyjęte na kierunku metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów przypisanych praktykom efektów uczenia się obejmują:

- opracowanie przez studenta sprawozdania z praktyki zawodowej, które poza danymi adresowymi miejsca praktyk zawiera również informacje dotyczące formy własności przedsiębiorstwa (ponowne ograniczenie do "przedsiębiorstw"), struktury organizacyjnej, przedmiotu działalności, systemów ISO, HACCP, CRM, EPR. Sprawozdania są relatywnie obszerne: 1-1,5 strony maszynopisu, jednak istnieją między nimi znaczące różnice w zakresie szczegółowości opisu zadań i czynności wykonywanych przez studentów oraz odniesień do efektów uczenia się czy szczegółowych celów praktyk wynikających z ramowych programów praktyk;
- kwestionariusz oceny praktykanta wypełniany przez osobę pełniącą funkcję opiekuna praktyk, w którym oceniane są elementy postawy studenta wobec pracy, kompetencje osobiste takie

jak wytrwałość, samodzielność, umiejętność pracy pod presją czasu, panowania nad emocjami, ale także przygotowanie merytoryczne, umiejętność zastosowania wiedzy zdobytej w toku studiów w trakcie praktyki zawodowej. Ocena dokonywana jest w 6-stopniowej skali. W kwestionariuszu jest również miejsce na uwagi dotyczące studentów.

- opinia studenta o praktyce zawodowej, w opinii tej studenci oceniają w 5-stopniowej skali różne aspekty realizowanych praktyk. Studenci mają też możliwość wskazania w pytaniu zamkniętym czy chcieliby podjąć pracę w branży reprezentowanej przez praktykodawcę. To wartościowa informacja i może stanowić ważny punkt do omówienia ze studentami w celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji w kontakcie z opiekunem praktyk.

Rekomenduje się ujednolicenie skal obu kwestionariuszy. Ponadto rekomenduje się wprowadzenie rozwiązań pozwalających na ograniczenie dokumentacji praktyk do formy elektronicznej, w tym sprawozdania i kwestionariuszy.

W kwestionariuszach wypełnianych przez zakładowych opiekunów praktyk brakuje odniesień do efektów uczenia się określonych dla praktyk, a także szczegółowych celów praktyk wskazanych w ramowych programach praktyk. Dokumentacja jest ograniczona jedynie do oświadczenia, że praktyki zostały zrealizowane zgodnie z ramowym programem praktyk.

Wnioski z przeprowadzonej analizy i oceny wskazują, że jedną z głównych słabości praktyk zawodowych, jako elementu programu studiów, jest ograniczenie się jedynie do ich zaliczania, nie są wystawiane oceny. Przyjęte rozwiązanie wpływa niekorzystnie na cały proces organizacji (dobór miejsc), realizacji (zakres zadań) i weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się (zawartość sprawozdań z praktyk). W konsekwencji, wobec braku odniesienia do efektów uczenia się, które zostały określone dla praktyk, metody weryfikacji osiągnięcia tych efektów są nieskuteczne, a uzyskane w formularzach oceny o niczym nie decydują i na nic się nie przekładają. Na etapie weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się nie ma odniesienia zarówno do tych wskazanych w sylabusie kierunku, jak i szczegółowych celów praktyk określonych dla specjalności. Prowadzi to do sytuacji, w której ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie jest kompleksowa i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

W stosowanej na ocenianym kierunku dokumentacji praktyk nie stosuje się dzienników praktyk, a sprawozdania mają w znacznym stopniu zróżnicowany stopień szczegółowości, od pobieżnych, deklaracyjnych, ogólnikowych sformułowań, do szczegółowego opisu wykonywanych zadań i ich efektów. Rekomenduje się dodanie do obowiązującej dokumentacji praktyk dzienników praktyk, w celu umożliwienia identyfikacji charakteru wykonywanych zadań oraz okresu ich wykonywania lub bardziej szczegółowe określenie wytycznych dotyczących zawartości sprawozdania z praktyk.

W przypadku części studentów nie osiągnęli oni efektów uczenia się określonych w sylabusie praktyk dla kierunku, ani celów szczegółowych praktyk sformułowanych w ramowym programie praktyk. Przykładem takich sytuacji była np. realizacja praktyk przez studenta na specjalności informatyka gospodarcza w biurze rachunkowym, która polegała przede wszystkim na pozyskiwaniu nowych klientów, a zadanie powiązane z zagadnieniami z zakresu IT ograniczyło się do aktualizacji danych na stronie internetowej podmiotu przyjmującego. Podobna była sytuacja, w której studentka na specjalności *ekonomia menadżerska* również odbywała praktyki w biurze rachunkowym, w którym studentka wykonywała zadania z zakresu księgowości. Innym przypadkiem jest odbywanie praktyki przez studenta specjalności informatyka gospodarcza w hotelu na stanowisku recepcjonisty.

W efektach uczenia się założonych dla praktyk wskazuje się na przeprowadzenie rozbudowanej charakterystyki i analizy procesów oraz strategii budowania konkurencyjności przedsiębiorstw, w których studenci odbywają praktyki. Tego typu charakterystyki opracowane i przedstawione w

sprawozdaniach ograniczają się w niektórych przypadkach do zamieszczenia informacji z CEIDG lub KRS. Ponadto treści programowe obejmują m.in. zagrożenia w trakcie realizacji procesów produkcyjnych/usługowych, do których również studenci się nie odnoszą. Rekomenduje się określenie ram/szablonu zawartości sprawozdania z praktyk tak, aby możliwe było wykazanie się przez studentów wiedzą oraz umiejętnościami analitycznymi wskazywanymi w efektach uczenia się.

Nadzór organizacyjno-merytoryczny nad przebiegiem praktyk na Wydziale sprawuje Prodziekan ds. Studenckich. Dziekan powołuje na poszczególnych specjalnościach opiekunów praktyk, którzy sprawują nadzór merytoryczny i opiekę nad studentami odbywającymi praktykę. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk po stronie Uczelni oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Są to nauczyciele akademicki, których zakres działalności dydaktycznej pokrywa się z profilem poszczególnych specjalności, np. Koordynator praktyk to osoba, która specjalizuje się w zakresie nauk o jakości oraz towaroznawstwa ze szczególnym uwzględnieniem ziół, przypraw i mieszanek przyprawowych. Pozostali opiekunowie praktyk to osoby specjalizujące się w zakresie problematyki finansowania działalności przedsiębiorstw, inna osoba jest ekspertem w zakresie zarządzania w kulturze i turystyce, kolejna specjalizuje się w tematyce gospodarki elektronicznej, społeczeństwa informacyjnego i e-administracji oraz cyfryzacji państwa, jeszcze inna zgłębia tematykę transportu morskiego i funkcjonowania przedsiębiorstw w sektorze TSL.

Informacje dotyczące zakładowych opiekunów praktyk są zamieszczane w skierowaniu na praktykę, jednak na ich podstawie nie można zweryfikować ich kwalifikacji czy doświadczenia. Sprawozdania wskazują, że w niektórych przypadkach podmiot nie zapewniał żadnego opiekuna praktyk powiązanego w wymiarze merytorycznym ze studiowaną specjalnością. Zidentyfikowane problemy wskazują na konieczność ustalenia i określenia kryteriów dotyczących miejsc odbywania praktyk, jak i samych opiekunów praktyk. Kryteria te mogą uwzględniać np. okres istnienia/funkcjonowania podmiotu; zakres działalność/obecność określonego działu w strukturze organizacyjnej; doświadczenie w realizacji praktyk; dostęp do/obecność opiekunów praktyk w odniesieniu do założonych celów praktyk i efektów uczenia się; określona infrastruktura/wyposażenie, w tym oprogramowanie itp. Część studentów odbywała praktyki w podmiotach, w których osiągnięcie efektów uczenia się wskazanych w sylabusie praktyk nie było możliwe. Dotyczy to sytuacji, w których praktyki realizowane były w JST. Należy zaznaczyć, że ta komplikacja jest wynikiem zawarcia w efektach uczenia się odniesień do funkcjonowania przedsiębiorstw *sensu stricto*. Oznacza to, że studenci odbywający praktyki w jednostkach podległych JST lub w NGO, mogliby osiągać istotne i związane ze specjalnością efekty uczenia się, gdyby nie ograniczały się one w swoim zakresie literalnie do przedsiębiorstw.

Na ocenianym kierunku w 2020 roku wszystkie praktyki zostały zrealizowane w formie bezpośredniej/stacjonarnej.

Dokumentacja niezbędna do zorientowania się w zasadach i wymaganiach związanych z organizacją, realizacją i zaliczeniem praktyk jest łatwo dostępna na stronie internetowej Wydziału. Brakuje jedynie sylabusu praktyk określonego dla kierunku oraz procedur odnoszących się do praktyk. Dostęp do tych ostatnich nie jest istotny z punktu widzenia studentów. Są natomiast dostępne ramowe programy praktyk dla poszczególnych specjalności.

Podstawowym dokumentem regulującym organizację, realizację i nadzór nad praktykami są "Zasady ogólne organizacji praktyk studenckich na Wydziale Przedsiębiorczości i Towaroznawstwa" (to poprzednia nazwa wydziału). Wskazano w nich rolę praktyk w procesie kształcenia, cele oraz osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami. Wskazano również osoby odpowiedzialne za przygotowanie ram programowych, rozstrzyganie sytuacji niestandardowych, zadania w zakresie

informowania studentów, doboru miejsc praktyk, pozyskiwania nowych miejsc praktyk oraz ich monitorowania i sprawozdawczości.

Uczelnia jest w stanie zapewnić miejsca praktyk wszystkim studentom danego rocznika. Jednak kryteria, które muszą spełniać podmioty, w których studenci odbywają praktyki zawodowe nie zostały szczegółowo określone. Wskazano jedynie, że "Podmiot przyjmujący studenta na praktykę zawodową powinien umożliwić zrealizowanie ramowego programu praktyk, przy uwzględnieniu specyfiki jego funkcjonowania" oraz określono, że "Praktyki zawodowe mogą odbywać się w instytucjach i przedsiębiorstwach branżowych, których działalność związana jest z kierunkiem bądź specjalnością studiów studenta; jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Morskiego; statkach szkolnych Uniwersytetu Morskiego w Gdyni". Reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta ograniczają się do stwierdzenia, że miejsce taki "musi uzyskać akceptację Opiekuna Praktyk na danej specjalności, a w spornych przypadkach akceptację Kierownika Praktyk". Jak wskazano wyżej - profil i ogólna charakterystyka podmiotów, które mogą być miejscami praktyk dla studentów wskazano w ramowych programach praktyk opracowanych dla każdej specjalności. W nich są przedstawione przykłady podmiotów, w których studenci mogą realizować praktyki. Przykłady te obejmują szerszą listę niż tylko przedsiębiorstwa, a to prowadzi do formalnych trudności z osiągnięciem efektów uczenia się związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw.

Warunki kwalifikowania na praktykę nie zostały szczegółowo określone. W sylabusie praktyk ograniczono się w tym względzie jedynie do wskazania, że wymagane są podstawy teoretyczne zdobyte w toku studiów. Praktyki realizowane są w VI semestrze, co sprawia, że studenci posiadają wówczas relatywnie wysokie kwalifikacje do realizacji zadań zawodowych związanych ze studiowanym kierunkiem i specjalnością.

Główną nieprawidłowością zidentyfikowaną jest dopuszczenie w "Zasadach ogólnych" i stosowanie rozwiązania, które umożliwiają studentom zaliczanie praktyk zawodowych na podstawie wykonywanej pracy, w tym pracy wykonywanej przed podjęciem studiów. Możliwe i dozwolone jest odbywanie przez studentów praktyk w podmiocie, w którym są zatrudnieni. Część dokumentacji przedstawionej przez Uczelnię wskazuje, że takie sytuacje miały miejsce. Jednocześnie spełnione były warunki dotyczące możliwości osiągnięcia efektów uczenia się, opieki merytorycznej, infrastruktury, zakresu zadań studenta itd. Jednak w niektórych przypadkach zastosowano rozwiązania, które są niezgodne z obowiązującymi przepisami, tzn. potwierdzono osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych praktykom na podstawie dokumentacji dotyczącej pracy zawodowej wykonywanej przed podjęciem studiów lub terminem realizacji praktyk. Obowiązujące przepisy dopuszczają taką możliwość potwierdzania efektów uczenia się jedynie na podstawie spełnienia warunków ustawowych procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza formalnym kształceniem przeprowadzonej na etapie rekrutacji. Ponadto, na podstawie tej procedury możliwe jest przyjęcie maksymalnie 20% kandydatów na danym roku i kierunku.

W Zasadach ogólnych wskazano na obowiązek specjalnościowych opiekunów praktyk monitorowania i nadzoru nad prawidłowym przebiegiem praktyk. Monitoring taki obejmuje wszystkich studentów odbywających praktykę w danym okresie. Zakres monitoringu/hospitacji nie jest jednak ustandaryzowany. Prowadzi to do sytuacji, w której poszczególne hospitacje różnią się między sobą pod względem ich wartości informacyjnej i analitycznej. Rekomenduje się stosowanie wystandaryzowanego formularza hospitacji praktyk. W pewnym zakresie może być tożsamy dla wszystkich specjalności, ale jednocześnie powinien zawierać elementy odnoszące się do specyfiki realizacji praktyk (w tym ramowego programu praktyk i jej celów) na poszczególnych specjalnościach.

Praktyki zawodowe na ocenianym kierunku podlegają ocenie z udziałem studentów. Ocena ta - jak wspomniano wyżej - jest dokonywana w 5-stopniowej skali i obejmuje następujące aspekty organizacji i realizacji praktyk:

- poinformowanie o zakresie obowiązków studenta w czasie praktyki zawodowej;
- merytoryczne wsparcie ze strony opiekuna praktyki w przedsiębiorstwie;
- dostęp do informacji związanych z bieżącym funkcjonowaniem przedsiębiorstwa;
- możliwość samodzielnego rozwiązywania problemów związanych z bieżącą działalnością przedsiębiorstwa;
- możliwość zaangażowania w pracę zespołową w przedsiębiorstwie;
- możliwość wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach;
- przydatność praktyki w kontekście poszerzenia i rozwoju własnych umiejętności i kompetencji;
- przydatność praktyki w zakresie zdobycia nowych umiejętności: kursy, szkolenia, treningi oferowane przez praktykodawcę;
- przydatność praktyki w zakresie weryfikacji własnych predyspozycji do pracy w zawodzie;
- przydatność zrealizowanej praktyk w kontekście praktycznego przygotowania do pracy zawodowej;
- ogólna satysfakcja z praktyki zawodowej;
- przydatność praktyk do przygotowania pracy dyplomowej;
- perspektywa dalszego zatrudnienia w przedsiębiorstwie;
- ogólna rekomendacja praktykodawcy.

Wyniki wszystkich ocen dla danej specjalności są agregowane i analizowane przez opiekunów praktyk na poszczególnych specjalnościach i opisywane w sprawozdaniach z praktyk. Ocena pozwala w sposób pośredniczony ocenić zarówno program praktyk, efekty uczenia się, jak i uczelnianych opiekunów praktyk. Rekomenduje się wprowadzenie do formularza oceny elementy odnoszące się do oceny zakładowego opiekuna praktyk.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Sekwencja zajęć na obu poziomach studiów jest prawidłowa. Na studiach stacjonarnych na obu poziomach obciążenie pracą studenta wymiarze godzinowym jest mniej więcej równomierne, liczba egzaminów zdawanych w semestrze nie przekracza czterech. Podobnie kształtuje się obciążenie pracą studentów na obu poziomach studiów niestacjonarnych. Takie rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach oraz samodzielne uczenie się. Metody kształcenia na obu poziomach studiów są różnorodne i włączają klasyczne: wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria. Ponadto studenci uczestniczą w praktykach zawodowych. Treści i metody kształcenia zapewniają uzyskanie wszystkich założonych kierunkowych efektów uczenia się, zgodnych z zaplanowanymi w programach studiów.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Praktyki nie były realizowane z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Wymagają one rozbudowania o kwestie odnoszące się do kryteriów doboru miejsc praktyk oraz kwalifikacji i zadań opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania, a także rezygnacji z możliwości zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej studentów.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce. Poza ogólnym profilem podmiotu nie zostały określone wystandaryzowane i formalnie przyjęte kryteria jakościowe, na podstawie których podejmowana jest decyzja o zatwierdzeniu danego miejsca praktyk. Realizacja praktyk, a pośrednio także efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów. Wyniki tych ocen są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

W zakresie realizacji programu studiów w tym treści programowych, harmonogramu realizacji programu studiów oraz formy i organizacji zajęć, metod kształcenia, praktyk zawodowych, organizacji procesu nauczania i uczenia się sformułowano następujące zastrzeżenia:

1. Nie jest spełniona zasada przypisania do 1 ECTS 25-30 godzin pracy studenta, obejmującej zajęcia organizowane przez Uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami (art. 67 ust. 2 i 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). To spostrzeżenie dotyczy Wykładu monograficznego i Marketingu przemysłowego: 37 godz. wyceniono na 2 ECTS, w tym 4 godz. udziału w konsultacjach, Wykładu monograficznego II Praktyczne aspekty zarządzania informacją – 37 godz./ 2 ECTS).
2. W Uczelni nie funkcjonuje dokument wskazujący na zasady postępowania wobec studentów z niepełnosprawnościami. Brakuje polityki Uczelni wobec osób z niepełnosprawnościami, uwzględniającej zarówno akty prawne regulujące ten obszar jak również uregulowania wewnętrzne określające sposoby udzielania wsparcia osobą z niepełnosprawnościami.
3. W kartach przedmiotów często wskazywana jest, jako literatura podstawowa i uzupełniająca nieaktualne literatura, mimo dostępności pozycji aktualnych w zasobach bibliotecznych Uczelni.
4. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań w ograniczonym stopniu umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.
5. Dobór miejsc odbywania praktyk w niektórych przypadkach uniemożliwiał osiągnięcie efektów uczenia się, ale wynikało to ze zbyt szczegółowego ich sformułowania, tj. ograniczonego do przedsięwzięć. Ze względu na zawężający sposób sformułowania efektów uczenia się infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk, choć były zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, uniemożliwiał osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a tym samym prawidłową realizację praktyk.
6. Brakuje określenia kryteriów, które powinni spełniać zakładowi opiekunowie praktyk. Prowadzi to do sytuacji, w której w przypadku części studentów w miejscach praktyk nie mieli oni żadnego opiekuna merytorycznego.
7. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.
8. Zasady organizacji, realizacji i zaliczania praktyk dopuszczają możliwość zaliczania praktyk na podstawie działalności zawodowej prowadzonej przed podjęciem studiów.

9. W ramach prowadzonej ewaluacji praktyk nie uwzględnia się oceny programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, w tym zakładowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano

Zalecenia

1. Zaleca się wdrożenie systemu ECTS gwarantującego wymiar 1 ECTS określony w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dla każdego przedmiotu.
2. Zaleca się wdrożenie polityki Uczelni wobec osób z niepełnosprawnościami, uwzględniającej zarówno akty prawne regulujące ten obszar jak również uregulowania wewnętrzne określające sposoby udzielania wsparcia osobą z niepełnosprawnościami.
3. Zaleca się uaktualnienie rekomendowanej studentom literatury podstawowej i uzupełniającej w kartach przedmiotów.
4. Zaleca się wdrożenie skutecznych sposobów weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do praktyk tak, aby odnosiły się do specjalnościowych efektów uczenia się i miały charakter kompleksowy, który będzie stanowić konstruktywną informację zwrotną dla studentów, wyrażoną również w formie oceny.
5. Zaleca się określenie kryteriów, które muszą spełniać podmioty, w których studenci odbywają praktyki zawodowe.
6. Zaleca się określenie jakościowych kryteriów, które muszą spełniać opiekunowie praktyk w miejscach odbywania praktyk.
7. Zaleca się stosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się zakładanych dla praktyk (w tym metody weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), a także dostosowanie sposobu dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań tak, aby umożliwiały skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, a ocena dokonywana przez opiekuna praktyk miała charakter kompleksowy i odnosiła się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.
8. Zaleca się dostosowanie zasad zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej do regulacji dotyczącej uznawania efektów uczenia się zdobytych poza formalnym kształceniem opisanej w Ustawie PSWiN, w tym szczególnie art. 71.
9. Zaleca się rozszerzenie zakresu ewaluacji praktyk o ocenę programu praktyk, efektów uczenia się oraz uczelnianych i zakładowych opiekunów praktyk.
10. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych mających na celu zapobieganie powstawaniu w przyszłości zdiagnozowanych nieprawidłowości.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady przyjęcia na studia do Uniwersytetu Morskiego w Gdyni są formalnie określone przez Senat uczelni w postaci uchwały Senatu która jest aktualizowana co roku. Uchwała w sprawie warunków, typu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne

pierwszego i drugiego stopnia na rok akademicki 2021/2022, precyzyjnie określa warunki jakie muszą być spełnione przez kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia. Na studia przyjmowane są osoby, które spełniają wymogi określone w artykule 69 ustęp 2 ustawy z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, na studia drugiego do stopnia może być przyjęta osoba która posiada dyplom ukończenia studiów. Kandydatów obejmuje procedura postępowania kwalifikacyjnego, opisana szczegółowo w Uchwale Senatu. Rekrutacja odbywa się w formie elektronicznej, kandydat rejestruje się na dedykowanej stronie internetowej. W przypadku rekrutacji kandydatów, będących obywatelami polskimi, którzy ukończyli szkołę średnią za granicą, wymagane jest świadectwo dojrzałości uprawniające do przyjęcia na studia wyższe kraju wystawienia świadectwa. W przypadku, gdy takie świadectwo nie podlega uznaniu z mocy prawa, jego nostryfikację wykonuje, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o nostryfikację, kurator oświaty. Kandydaci posiadający potwierdzone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dyplom matury międzynarodowej, wydany przez biuro IB w Genewie, przyjmowani są na wszystkie formy studiów w pierwszej kolejności. Zasady przyjmowania na studia cudzoziemców, opisane są w rozdziale Zasady przyjmowania na studia cudzoziemców opisane są w paragrafie 1 punkt 33, 34, 35, 36. Kryteria opisane w tej części uchwały Senatu są klarowne i obejmują sytuację najczęściej spotykane w rekrutacji obcokrajowców. Realizowane procedury w zakresie rekrutacji są spójne, przejrzyste warunki przyjmowania kandydatów na studia, umożliwiają właściwy dobór kandydatów. Zastrzeżenia budzi jedynie brak informacji dotyczącej sposobu postępowania wobec osób z niepełnosprawnościami, dla których aplikowanie, uwzględniając stopień i charakter niepełnosprawności, w systemie informatycznym może być istotnym problemem. Uczelnia nie proponuje innych rozwiązań (np. możliwości aplikowania w sposób tradycyjny). Ponadto w kryteriach kwalifikacji i procedurach rekrutacyjnych nie uwzględniono oczekiwań odnośnie do kompetencji cyfrowych kandydatów, ani też nie sprecyzowano wymagań dotyczących oczekiwanych kompetencji cyfrowych kandydatów, wymagań sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz informacji dotyczących wsparcia udzielanego w Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Uczelnia udziela pomocy osobom, które mają problemy w zakresie funkcjonowania w świecie cyfrowym, jak również z dostępem do koniecznego sprzętu. Studenci, którzy przeszli rekrutację, odbywają szkolenie w zakresie obsługi Platformy MS Teams po uprzednim uzyskaniu statusu „student przyjęty” i otrzymaniu numeru albumu. Przypadki braków sprzętowych ze strony studenta są na bieżąco rozwiązywane przez Uczelnię. Rekomenduje się uzupełnienie informacji, skierowanej do potencjalnych aplikantów w zakresie oczekiwań kompetencji cyfrowych i wymogów sprzętowych i ewentualnego wsparcia Uczelni w tym zakresie.

Zasady i tryb postępowania związanego z potwierdzeniem efektów uczenia się stanowi treść załącznika nr 1 do Uchwały Senatu UMG nr 274/XVI z dnia 9 lipca 2020 r. Potwierdzanie jest decyzją administracyjną, podejmowaną przez Dziekana na wniosek studenta, na podstawie opinii komisji weryfikującej, powołanej w tym celu przez Dziekana. Od niekorzystnej decyzji Dziekana przysługuje prawo odwołania do Rektora. W przypadku studentów realizujących część studiów na innym kierunku lub uczelni, w tym także zagranicznej, zajęcia są zaliczane, o ile realizują efekty uczenia się związane z kierunkiem studiów, na którym kształci się student. Zasady, warunki i Tryb uznawania efektów uczenia się i okresu kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, opisuje Regulamin studiów w UMG (§8). Tryb potwierdzenia efektów uczenia się osiągniętych poza systemem studiów w Uniwersytecie Morskim w Gdyni jest logiczny, przejrzysty i zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się, oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Procedura dyplomowania zawiera w sobie opracowane w ramach Wydziału Zarządzania i Nauk o Jakości procedury: zgłaszania tematyki seminariów dyplomowych i wyboru seminarium, procedurę określenia tematu pracy dyplomowej oraz przekazywania informacji o tematach pracy dyplomowych realizowanych na Wydziale Zarządzania i Nauk o Jakości Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, procedurę składania pracy i przebiegu egzaminu dyplomowego na Wydziale Zarządzania i Nauk o Jakości. Procedury są szczegółowe i przejrzyste. Praca dyplomowa realizowana jest pod kierunkiem promotora, który na pierwszym stopniu studiów może być doktorem, lub samodzielnym pracownikiem nauki, zaś na drugim stopniu samodzielnym pracownikiem nauki.

Jednym uregulowaniem dotyczącym zasad pisania prac dyplomowych jest dokument pn. „Zasady pisania prac dyplomowych (inżynierskich, licencjackich, magisterskich) realizowanych na Wydziale Zarządzania i Nauk o Jakości Uniwersytetu Morskiego w Gdyni”. Ten dokument w sposób ogólny wskazuje na praktycznie ujednolicone wymogi stawiane wszystkim typom prac dyplomowych, wskazując na treści uniwersalne (np. wspólne dla wszystkich prac efekty procesu przygotowania pracy dyplomowej), formułowania celu i hipotez badawczych, oraz ich weryfikacji (dopuszczalne we wszystkich pracach dyplomowych, z tym, że w pracach magisterskich obowiązkowe) itp. Natomiast ów dokument nie pozwala na rozróżnienie wymogów formułowanych wobec pracy dyplomowej na pierwszym stopniu od wymogów stawianych pracy magisterskiej.

Seminarium dyplomowe na studiach pierwszego stopnia trwa trzy semestry i przewiduje 149 godz. nakładu pracy studenta (w tym kontaktowych 61 godz.) i wycenione jest na 6 ECTS. Po pierwszym semestrze *seminarium* student powinien mieć zaakceptowany przez opiekuna naukowego konspekt pracy, zawierający temat, problem badawczy, metodykę badań, wstępny plan pracy. Po drugim semestrze student powinien mieć zaakceptowany przez opiekuna naukowego pierwszy i drugi rozdział pracy dyplomowej obejmujące część teoretyczną pracy. Po semestrze trzecim praca powinna być zaakceptowana przez opiekuna naukowego jako kompletna praca dyplomowa. Treści programowe, zawarte w karcie przedmiotu Seminarium dyplomowego, w swoich logice i sekwencji nie w pełni odpowiadają temu założeniu. W zakresie realizowanych efektów uczenia się dla tych zajęć wyznaczone zostały efekty uczenia się EKP-01, odpowiadający kierunkowemu efektowi uczenia NK_W06, będącego pochodną efektu P6S_WG, przewidującemu „zaawansowany stopień”, tymczasem EKP_01 opisano jako: „zna podstawowe metody i narzędzia pozwalające opisywać procesy społeczno-gospodarcze”; EKP-02, odpowiadający kierunkowemu efektowi uczenia NK_W10, będącego pochodną efektu P6S_WK, zakładający, że absolwent zna i rozumie „fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów w tym podstawowe pojęcia i zasady zakresu ochrony własności przemysłowej prawa autorskiego”, tymczasem EKP-02 brzmi: „zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego”; EKP-03, odpowiadający kierunkowemu efektowi uczenia NK_U01, będącego pochodną efektu P6S_UW, zakładającemu wykorzystywanie posiadanej wiedzy – formułowanie i rozwiązywanie złożonych i nietypowych problemów, oraz wykonywanie zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych, poprzez (...)dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy (...) informacji, oraz dobór i stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, tymczasem EKP_03 opisano jako: „potrafi identyfikować i interpretować zjawiska społeczne gospodarcze posługując się podstawową terminologią zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów”. Podobne zastrzeżenia można sformułować do pozostałych efektów przedmiotowych (EKP_04 do EKP_08), co jest skutkiem niewłaściwego przełożenia efektów uczenia się dla poziomu 6 PRK na efekty kierunkowe.

W tym kontekście realizacja pracy dyplomowej na pierwszym poziomie studiów jest poddana zmniejszonym oczekiwaniom w stosunku do realizowanych efektów uczenia się, nie zawsze umożliwiając realizację efektów uczenia się zgodnie z wymogami poziomu szóstego polskiej ramy kwalifikacji.

Na przygotowanie pracy magisterskiej w Uczelni przewidziano trzy semestry, oszacowano nakład pracy studenta na 200 godzin (w tym 95 godz. w kontakcie z opiekunem), wycenione na 8 ECTS. Sekwencja pracy studenta jest analogiczna do sekwencji przygotowania pracy dyplomowej, podobnie sekwencja przygotowania pracy, analizując zapisy treści programowych, jest niespójna z zaplanowaną sekwencją pracy studenta (warunkującą zaliczanie poszczególnych semestrów. Również karta przedmiotu Seminarium dyplomowego dla studiów drugiego stopnia zawiera błędy w określeniu efektów uczenia się. Efekt EKP_01, odpowiadający efektowi kierunkowemu NK_W06, będącemu pochodną efektu P7S_WG jest sformułowany niezgodnie z intencją PRK. Efekt przedmiotowy i kierunkowy brzmi: „zna w sposób pogłębiony metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania, przetwarzania i analizy danych, właściwe tej dyscyplinie, do których przyporządkowane jest kierunek studiów, pozwalające opisywać i analizować struktury organizacyjne oraz procesy społeczno-gospodarcze”. Tymczasem P7S_WG zakłada: „zna i rozumie w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska, oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowano i podbudowano teoretycznie wiedzę obejmująca kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów”. Efekt kierunkowy EKP_01 odpowiada efektowi P7S_UW PRK. Podobnie efekt EKP_02 – „zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej” odpowiada w istocie efektowi P6S_WK PRK dla poziomu 6, zamiast, jak to powinno być, dla poziomu 7. Podobne zastrzeżenia dotyczą pozostałych efektów przedmiotowych EKP_03 do EKP_08. Wniosek dla praktyki w zakresie uczenia się jest identyczny, jak to zostało sformułowane dla poziomu studiów pierwszego stopnia - realizacja pracy magisterskiej na drugim poziomie studiów jest poddana zmniejszonym oczekiwaniom w stosunku do realizowanych efektów uczenia się, nie zawsze umożliwiając realizację efektów uczenia się zgodnie z wymogami poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Zaliczenie w obu kartach przedmiotu (na pierwszym i drugim stopniu studiów) *seminarium dyplomowego* identycznego wykazu literatury podstawowej i uzupełniającej, co przy zaniżonych oczekiwaniach co do efektów uczenia się, zapisanych w kartach przedmiotów, nie gwarantuje uzyskania właściwych (zgodnych z wymogami poziomu 7 PRK) efektów uczenia się.

Oczekiwania w stosunku do efektów uczenia się na poziomie 6 i 7 nie mogą być zrealizowane przy pomocy identycznego programu jak również identycznego zestawu literatury podstawowej i uzupełniającej.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w procesie nauczania i uczenia się są dostosowane do specyfiki przedmiotu i rodzaju zajęć, w ramach których cele przedmiotu oraz przypisane do nich efekty przedmiotowe uczenia się są realizowane. Zarówno w tradycyjnym sposobie weryfikacji oceny osiągnięć studentów jak i z wykorzystaniem metod i technik kształcenia zachowana jest bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.. Nauczyciel akademicki przekazuje ocenę bezpośrednio studentowi na skrzynkę pocztową lub podczas bezpośredniego kontaktu. W niektórych projektach poza końcową oceną przekazywane są szczegółowe informacje na temat kształtowania się przesłanek do otrzymania konkretnej oceny. W przypadkach wątpliwości studenta co

do zasadności wystawionej oceny ma on prawo zwrócić się do nauczyciela akademickiego z prośbą o wyjaśnienia. Zaliczenie umiejętności praktycznych następuje wyłącznie w formie stacjonarnej. Student realizuje przydzielone zadania poprzez aktywności w terenie (zadań i badań terenowych - samodzielnie przygotowanych przez studentów narzędzi badawczych i realizacji badań w terenie z wykorzystaniem przygotowanych narzędzi) rzeczników. Na potwierdzenie dokonania tego zadania prowadzony jest dziennik lub wystawiana jest opinia opiekuna. Taki sposób prowadzenia weryfikacji oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępu w procesie uczenia się zapewnia bezstronność, rzetelności przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Ponadto przyjęty system umożliwia równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się i wykazał możliwość pełnej adaptacji tych metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do sytuacji wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość. Ponieważ nie istnieją formalne procedury postępowania w kontaktach ze studentami z niepełnosprawnościami, studenci ci w takich sytuacjach indywidualnie ustalają z nauczycielami akademickimi ewentualne odstępstwa od zasad weryfikacji efektów uczenia. W przypadkach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się studenci mogą skorzystać z rozmaitych opcji opisanych w rozproszonych procedurach (szukając źródeł w kodeksie etyki pracownika naukowego, polityce przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji, korzystając z możliwości skierowania sprawy do rzeczników dyscyplinarnych), mogą zasięgnąć pomocy opiekuna roku, wykładowcy, kierownika katedry, Dziekana, przedstawiciela Parlamentu Studenckiego czy osoby zaufania publicznego, natomiast studenci nie znają jednej konkretnej ścieżki postępowania w takich przypadkach. Rekomenduje się wypracowanie procedury postępowania w takich przypadkach.

Opisany powyżej system weryfikacji efektów uczenia się wskazuje również na metody, które są elementami systemu. Dzięki dobrze skonstruowanemu systemowi metody pozwalają na skuteczną weryfikację i ocenę osiągnięcia efektów uczenia się, przewidzianych w poszczególnych efektach przedmiotowych, które po uzyskaniu pozytywnych ocen z wszystkich przedmiotów, w tym – z pracy dyplomowej, winny sumarycznie zapewnić komplet kierunkowych efektów uczenia się. W tym kontekście należy wrócić do oceny prac dyplomowych na pierwszym i drugim stopniu studiów oraz egzaminów dyplomowych. Wymagania w stosunku do prac dyplomowych zawarte są we wspomnianym uprzednio dokumencie pn. Zasady pisania prac dyplomowych (inżynierskich, licencjackich, magisterskich) realizowanych na Wydziale Zarządzania i Nauk Jakości Uniwersytetu Morskiego w Gdyni. Ten dokument w punkcie trzecim wskazuje na efekty procesu przygotowania pracy dyplomowej w kontekście nabytych umiejętności oraz podkreśla, że praca powinna dowodzić, że student zna źródła i literaturę przedmiotu, dotyczącą opracowanego zagadnienia, to znaczy odnosząc się do tematu pracy bezpośrednio i pośrednio. Ponadto student powinien potrafić formułować cel, hipotezy badawcze, prowadzić prawidłowo ich weryfikację, stosować poznane w trakcie studiów metody badawcze, prowadzić logiczną argumentację i prezentację wyników badań, oraz przedstawić to we właściwej konstrukcji pracy, to jest w logicznym układzie, strukturze pracy, które powinny wynikać z charakteru pracy, przyjętego problemu badawczego, oraz zakresu pracy. Szczególnie zwraca się uwagę na zaplecze literaturowe. Wykorzystywane pozycje literaturowe powinny wykraczać poza podstawowe pozycje podręcznikowe. Wykorzystanie literatury przez dyplomata powinno polegać na przeprowadzeniu analizy i interpretacji poglądów oraz stanowiska różnych autorów, w nawiązaniu do ustalonego celu pracy dyplomowej, wskazując w wyraźny sposób na jego własny wkład. Należy zwrócić uwagę, aby wykorzystane pozycje literatury były aktualne. Zakończenie pracy powinno nawiązywać do tematu pracy oraz jej sformułowanego we wstępie celu. Powinno zawierać podsumowanie przeprowadzonych analiz oraz badań, w tym prezentację uzyskanych wyników i opracowanych na ich

podstawie wniosków, a także odniesienia do literatury przedmiotu i innych wykorzystanych w pracy źródeł. W przypadku sformułowania hipotez badawczych zakończeniu powinna być również zawarta ocena dotycząca ich weryfikacji wraz z uzasadnieniem. W wykazie powinny być wskazane wyłącznie te publikacje, z których student korzystał do napisania pracy. Spełnienie tych wymogów powinno skutkować napisaniem poprawnej pracy dyplomowej (licencjackiej / magisterskiej) i umożliwić wykazanie studentowi, że osiągnął efekty uczenia się przypisany do procesu tworzenia pracy dyplomowej.

Napisana przez studenta praca, zaakceptowana przez opiekuna, podlega sprawdzaniu z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego i po pozytywnej weryfikacji promotor pracy przyjmuje ją i dopuszcza do obrony. Pracę dyplomową ocenia promotor i recenzent wyznaczone przez dziekana. Ocena pracy dokonywana jest na formularzu oceny pracy dyplomowej. W Uczelni stosowane są dwa rodzaje formularzy recenzji pracy. Formularz starszy ma charakter opisowy i pozwala na ustosunkowanie się obu oceniających osób do szeregu elementów pracy dyplomowej, umożliwia również przeprowadzenie analizy stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się jak również pozwala zawrzeć informacje na temat ewentualnych wątpliwości czy kontrowersji, które mogą być poddane dyskusji w trakcie egzaminu dyplomowego. Nowy formularz jest zdecydowanie mniej treściwy i umożliwia ocenienie poszczególnych elementów pracy jak również określonych kryteriów merytorycznych (zgodność treści z tematem, dobór i wykorzystanie materiałów źródłowych, poprawność sformułowania problemu badawczego, celu pracy i hipotez badawczych, dobór i umiejętność zastosowania metod badawczych, interpretacja uzyskanych wyników i poprawność wnioskowania, oryginalność pracy, wartość aplikacyjna i poznawcza pracy) oraz formalnych (układ pracy, bibliografia i przypisy, tabele, rysunki, sposób i forma prezentacji wyników, poprawność językowa, poprawność edytorska) w skalach liczbowych, umożliwiając utrzymanie ustalonej proporcji (wag) przypisanej poszczególnym kryteriom. Na podstawie uzyskanej liczby punktów wystawiona jest ocena zgodnie z tabelą zamieszczoną na końcu druku formularza oceny. Przeznaczono również miejsce na dodatkowe uwagi, które obligatoryjnie wpisywane są w przypadku oceny niedostatecznej lub przypadku wniosku o wyróżnienie pracy. Ten druk recenzji zwiększa transparentność i niezależność oceny, natomiast zmniejsza jej moc informacyjną, pozwalającą na dokładniejsze sprecyzowanie czy i w jakim stopniu student osiągnął przypisane do kierunku efekty uczenia się. Analizowane prace (zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu studiów) miały zaskakująco niski poziom w kontekście adekwatności do zaprezentowanych w dokumentach źródłowych uczelni wymogów, posiadały słabo opracowaną część teoretyczną, niewłaściwie sformułowane cele, nierzetelnie przeprowadzone badania (np. na nie reprezentatywnych próbach), z wykorzystaniem nie aktualnej literatury, niekiedy bazowały wyłącznie na źródłach internetowych w kontekście doboru materiału do części badawczej. Zdarzały się przypadki podejmowania tematyki, która nie jest ściśle powiązana ze studiowaniem kierunkiem. Recenzje (szczególnie nowego typu) mają niski ładunek informacyjny. Recenzja starego typu jest się być bardziej przydatna do oceny przygotowanej pracy dyplomowej. Prace sprawdzane w jednolitym systemie antyplagiatowym wskazują na niski poziom podobieństwa, zaskakujące jest to, że w raporcie JSA stopień podobieństwa do źródeł internetowych wynosi zero. Rekomenduje się zwiększenie zawartości opisowej recenzji prac dyplomowych w taki sposób by student oraz komisja zrozumieli czy i w jakim stopniu zostały zrealizowane efekty uczenia się oraz takie wykalibrowanie systemu JSA, by porównywał stopień podobieństwa do baz prawnych, Internetu i bazy instytucji. Egzamin dyplomowy odbywa się przed powołaną przez Dziekana komisją egzaminacyjną. Jest egzaminem ustnym obejmującym omówienie pracy i odpowiedzi na trzy pytania problemowe przygotowane przez komisję egzaminacyjną spośród zagadnień ustalonych wcześniej. Zestawienie na

egzamin dyplomowy oraz na egzamin magisterski składają się z pytań zebranych w puli kierunkowej oraz w puli specjalnościowej. Pula kierunkowa zarówno w przypadku egzaminu dyplomowego jak i magisterskiego składa się z 30 do 40 pytań zdecydowanie mieszczących się w dyscyplinie ekonomia i finanse. Takie pozycjonowanie dyscypliny ekonomia i finanse stawia pod wątpliwość wiodącą rolę nauk o zarządzaniu i jakości w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin. I tak w przypadku studiów pierwszego stopnia to naukom o zarządzaniu i jakości przyporządkowano 70% ECTS natomiast do ekonomii i finansów zaledwie 21% ECTS. Na studiach magisterskich do dyscypliny nauki zarządzaniu i jakości przyporządkowano 66% ECTS zaś ekonomia i finanse zaledwie 28% ECTS.

Metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość częściowo umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na co najmniej poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia i B2+ dla stopnia drugiego w tym opanowanie języka specjalistycznego. Sposób uczenia języka obcego w kontekście zawartości tematycznej jak i rozkładu czasu pracy studenta w kontakcie z nauczycielem oraz samodzielnej stwarza realne przesłanki do opanowania języka obcego na poziomie B2 i B2+ zależności od stopnia studiów. Analiza literatury zarówno podstawowej jak i uzupełniającej wskazuje na stosunkowo rzadkie wskazywanie tekstów anglojęzycznych zalecanych studentom. Wykładowcy zachęcają studentów do czytania rozmaitych tekstów w języku angielskim, często własnych artykułów oraz podsyłają studentom ciekawe prasówki. Intensywność tego typu działań wzrosła w trakcie pracy na odległość. Takie działania nie znajdują swojego odzwierciedlenia w kartach przedmiotów. Rekomenduje się by w kartach przedmiotów umieszczać źródła informacji publikowanych w języku obcym, szczególnie jeśli są to artykuły osób prowadzących zajęcia.

Prace etapowe, egzaminacyjne, jak również dyplomowe, mają zróżnicowany poziom. Prace etapowe realizowane w czasie ćwiczeń mają charakter często opisowy, z niezachowaniem zasad właściwego cytowania źródeł, zawierają elementy prostych prac badawczych, bazujących często na źródłach internetowych. Sprawdziany często weryfikują wiedzę podstawową. Testy sprawdzające wiedzę zaliczające dane zajęcia są zróżnicowanej trudności. Oceny uzyskane przez studentów są realistyczne.

Prace egzaminacyjne, etapowe i projekty wpisują się w efekty uczenia się oraz częściowo w dyscypliny do których kierunek jest przypisany, prace dyplomowe licencjackie i magisterskie często tematycznie są odległe od głównego nurtu kierunku i specjalności, np. Logistyczna obsługa klientów na przykładzie firm kurierskich, czy Możliwości e-sprzedaży konopi medycznej na rynku w Polsce. Pula kierunkowa pytań egzaminacyjnych na egzaminie dyplomowym potwierdza w takie odstępstwa od głównej dyscypliny do której przypisany jest kierunek.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, selektywne oraz bezstronne i umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia sformułowała warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz zaliczania efektów uzyskanych w innej uczelni. Weryfikacja efektów uczenia się przebiega zgodnie z założeniami, opisanymi w kartach przedmiotów, jest dostosowana do konkretnych zajęć, jest różnorodna. Prace

etapowe i egzaminacyjne mają różny poziom – od bardzo dobrych i umożliwiających weryfikację wyników nauczania i realizacji efektów uczenia się, przez bardzo ogólnikowe i w praktyce nie dokonujące takiej weryfikacji. System umożliwia studentom uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywuje studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Ponadto umożliwia sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się. Przyjęty i wdrożony w Uczelni system umożliwia równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się i możliwość pełnej adaptacji tych metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do sytuacji wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość. Ponieważ nie istnieją formalne procedury postępowania w kontaktach ze studentami z niepełnosprawnościami, studenci ci w takich sytuacjach indywidualnie ustalają z nauczycielami akademickimi ewentualne odstępstwa od opisanych zasad.

W zakresie weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczania poszczególnych semestrów i lat, oraz dyplomowania można sformułować następujące zastrzeżenia:

1. Brak informacji dotyczącej sposobu postępowania wobec osób z niepełnosprawnościami, dla których aplikowanie w systemie informatycznym może być istotnym problemem. Uczelnia nie proponuje innych rozwiązań (np. możliwości aplikowania w sposób tradycyjny).
2. Brak w uregulowaniu dotyczącym zasad pisania prac dyplomowych realizowanych, w tym doprecyzowanych wymogów dotyczących prac licencjackich i magisterskich.
3. Sekwencja pracy studenta, przewidziana w kartach seminariów magisterskich jest analogiczna do sekwencji przygotowania pracy licencjackiej. Analizując w obu przypadkach zapisy treści programowych należy zauważyć, że jest ona niespójna z zaplanowaną organizacją pracy studenta (warunkującą zaliczanie poszczególnych semestrów). Ponadto karty przedmiotu *seminarium dyplomowego* dla studiów pierwszego i drugiego stopnia zawierają błędy w określeniu efektów uczenia się.
4. W kartach przedmiotu *seminarium dyplomowego* na pierwszym i drugim stopniu studiów wskazano na identyczny wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, co przy zaniżonych oczekiwaniach co do efektów uczenia się, zapisanych w kartach *seminarium dyplomowego* nie gwarantuje uzyskania właściwych (zgodnych z wymogami poziomu 7 PRK) efektów uczenia się. Oczekiwania w stosunku do efektów uczenia się na poziomie 6 i 7 nie mogą być zrealizowane przy pomocy identycznego programu jak również identycznego zestawu literatury podstawowej i uzupełniającej.
5. System weryfikacji oceniania efektów uczenia się nie uwzględnia specyfiki studentów z niepełnosprawnościami.
6. W pracach dyplomowych występuje słabo opracowana część teoretyczna, nieprawidłowo formułowane cele, nierzetelnie przeprowadzone badania (np. na nie reprezentatywnych próbkach), nieaktualna literatura źródłowa, części badawcze niekiedy bazujące wyłącznie na źródłach internetowych. Podejmowana tematyka, nie powiązana ściśle ze studiowaniem kierunkiem. Recenzje (szczególnie nowego typu) mają niski ładunek informacyjny – nie odnoszą się do konkretnych uchybień, braków, nie oceniają doboru literatury, stosowanych metod, a wymagają jedynie oceny kryteriów w wymiarze liczbowym, żądając od oceniającego wyjaśnienia pisemnego jedynie w przypadku oceny niedostatecznej lub wniosku o wyróżnienie. Prace sprawdzane w jednolitym systemie antyplagiatowym wskazują na niski poziom podobieństwa, w tym stopień podobieństwa do źródeł internetowych wynosi zero. Taki stan jest mało prawdopodobny, gdyż regułą jest wykorzystywanie źródeł internetowych w realizacji prac dyplomowych.

7. Pula kierunkowa pytań w przypadku egzaminu dyplomowego jaki magisterskiego składa się z pytań mieszczących się w dyscyplinie ekonomia i finanse. Takie pozycjonowanie dyscypliny ekonomia i finanse stawia pod wątpliwość wiodącą rolę nauk o zarządzaniu i jakości w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się umożliwienie (faktyczne i formalne) osobom z niepełnosprawnościami ułatwienie dostępu do procedur naboru kandydatów na studentów w przypadku, gdy aplikowanie w systemie cyfrowym uniemożliwia bądź w znacznym stopniu utrudnia im skorzystanie z takiej drogi aplikacji.
2. Zaleca się doprecyzowanie wymogów odnośnie do prac dyplomowych i magisterskich w dokumencie wewnętrznym Uczelni (zarządzenie Rektora, Dziekana itp.)
3. Zaleca się uporządkowanie i dostosowanie kart programowych seminarium dyplomowego na stopniu pierwszym i drugim w taki sposób, by efekt w postaci zrealizowanej pracy dyplomowej spełniał wymogi charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 PRK.
4. Zaleca się w kartach przedmiotu Seminarium dyplomowego na obu poziomach studiów zróżnicowanie zalecanej i rekomendowanej literatury (podstawowej i uzupełniającej) oraz opisanych w tych kartach jednakowych dla obu stopni studiów oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w procesie nauczania i uczenia się, dostosowanie do zróżnicowanych oczekiwań oraz wymogów poziomu 6 i 7 PRK.
5. Zaleca się formalne dostosowanie systemu weryfikacji oceniania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Chodzi o wypracowanie w tym zakresie zasad umożliwiających studentom z niepełnosprawnościami pełne wykazanie stopnia realizacji efektów uczenia się w przypadkach, gdy ich charakter niepełnosprawności mógłby subiektywnie przyczynić się do niepełnej oceny w tym zakresie.
6. Zaleca się zwiększenie nadzoru nad pełnym procesem dyplomowania: przygotowania, oraz oceny (recenzowanie i adekwatność oceny do zawartości merytorycznej) prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich), jak również egzaminu dyplomowego.
7. Zaleca się dostosowanie pytań kierunkowych na egzaminie dyplomowym do wiodącej dyscypliny, do której przypisywano kierunek.
8. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych mających na celu zapobieganie powstawaniu w przyszłości zdiagnozowanych nieprawidłowości

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku innowacyjna gospodarka zajęcia prowadzi 95 nauczycieli akademickich (w tym nauczyciele prowadzący zajęcia z j. obcego i wychowania fizycznego). Większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia stanowią pracownicy Wydziału Zarządzania i Nauki o Jakości, w tym 5

profesorów, 11 doktorów habilitowanych (prof. UMG), 36 doktorów i 13 magistrów. Pracownicy ci są skupieni w pięciu katedrach, tj. Katedrze Jakości Produktów Przemysłowych i Chemii, Katedrze Logistyki i Systemów Transportowych, Katedrze Systemów Informacyjnych, Katedrze Zarządzania i Ekonomii oraz Katedrze Zarządzania Jakością. Poza katedrami reszta nauczycieli akademickich, tj. 14 osób, jest zatrudniona na umowę zlecenie. Ich zaangażowanie w prowadzenie zajęć na ocenianym kierunku wynika z potencjału kadrowego UMG. Część z tych nauczycieli realizuje zajęcia z dziedzin, które nie są reprezentowane przez pracowników UMG. Jeszcze innym powodem realizacji zajęć przez zewnętrznych nauczycieli akademickich jest obciążenie dydaktyczne pracowników Wydziału (np. część zajęć z zarządzania projektami prowadzona jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na umowę zlecenie z powodów dużego obciążenia zajęciami pracowników Wydziału).

W grupie pracowników zatrudnionych na Wydziale, większość (tj. 59 osób na 63 pracowników) zadeklarowała nauki o zarządzaniu i jakości jako dyscyplinę naukową. Najczęściej deklaracje te są uzupełniane o inną dyscyplinę naukową. Jedynie 10 pracowników zadeklarowało nauki o zarządzaniu i jakości jako jedyną dyscyplinę naukową. Pozostali pracownicy zadeklarowani jako drugą dyscyplinę: ekonomię i finanse (35%), informatykę techniczną i telekomunikację (16%), technologię żywności i żywienia (10%), inżynierię materiałową (5%), inżynierię lądową i transport, nauki o zdrowiu, inżynierię środowiskową, górnictwo i energetykę, nauki chemiczne oraz geografie społeczno-ekonomiczną i gospodarkę przestrzenną. Taki zakres przynależności nauczycieli akademickich do dyscyplin naukowych nie budzi zastrzeżeń, mając na względzie przyporządkowania kierunku do dyscypliny wiodącej.

Wśród kadry Wydziału prowadzącej zajęcia na kierunku innowacyjna gospodarka 38 osób to pracownicy badawczo-dydaktyczni, a 25 to pracownicy dydaktyczni. W tej ostatniej grupie znajduje się jeden dr hab., a pozostałą część stanowią pracownicy ze stopniem naukowym doktora lub tytułem zawodowym magistra.

Zdecydowana większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku wykazuje się aktualnym dorobkiem naukowym, mieszczącym się w dyscyplinie, do której jest on przyporządkowany. W odniesieniu do 23% wskazanych pracowników Wydziału, ten dorobek naukowy jest ograniczony pod względem liczbowym, a w pojedynczych przypadkach taki dorobek nie został wykazany wcale. Cechą wyróżniającą dorobek naukowy tej grupy jest duży udział publikacji anglojęzycznych. Około 80% pracowników Wydziału wykazało autorstwo lub współautorstwo przynajmniej 1 publikacji anglojęzycznej w ciągu ostatnich 6 lat. W latach 2017-2021 nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku uczestniczyli w 5 projektach badawczych, które miały charakter międzynarodowy. Projekty te finansowane były z funduszy UE (4 projekty) i IAMU.

Na kierunku innowacyjna gospodarka dużą grupę nauczycieli stanowią osoby spoza Wydziału, które realizują zajęcia na umowę zlecenia. W tej grupie nauczycieli relatywnie niewielka część wykazuje się aktualnym dorobkiem naukowym. W blisko 75% przypadków ten dorobek jest niewielki pod względem liczbowym, nieaktualny lub nie został wykazany. Jest to niewłaściwe, iż blisko połowa z nich posiada stopień naukowy. Osoby te realizują zajęcia odnoszące się do różnych treści programowych, od prawa po gry menedżerskie. Taki stan rzeczy nie stanowi problemu w przypadku tych zajęć, które nie mieszczą się w dyscyplinie wiodącej kierunku. Część z tych osób realizuje zajęcia z zakresu treści kierunkowych, tj. *zarządzania projektami, kompetencji menedżerów przyszłości, czy też komunikacji w biznesie*. Rekomenduje się wprowadzenie weryfikacji kadry prowadzącej zajęcia na kierunku w ramach umowy zlecenia, pod kątem ich aktywności naukowej.

Na kierunku zajęcia prowadzi 77 nauczycieli akademickich, poza zajęciami z j. obcego i wychowania fizycznego, wśród których są nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale Zarządzania oraz nauczyciele zatrudnieni na umowę zlecenia (poza Wydziałem). W tej grupie 5 osób posiada tytuł naukowy profesora, 12 stopień naukowy dr hab., 41 doktora, a 19 tytuł zawodowy magistra. Wśród 14 nauczycieli akademickich zatrudnionych poza Wydziałem (tzw. pracowników zewnętrznych), którzy są zatrudnieni na umowę zlecenie, 1 osoba ma stopień dr hab., 4 doktora, a pozostałych 6 posiada tytuł zawodowy magistra.

Struktura kwalifikacji oraz liczebność nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku jest prawidłowa. W grupie tej znajdują się zarówno samodzielni pracownicy naukowcy (prof. i dr hab.) jak również adiunkci i asystenci. Dominującą grupę nauczycieli stanowią doktorzy (53%). Pracownicy samodzielni nauki stanowią 22% nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku IG posiadają wystarczające kompetencje dydaktyczne, w znacznej części oparte o studia, kursy pedagogiczne. W związku z koniecznością przejścia na system kształcenia zdalnego, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku IG przeszli szkolenie z zakresu wykorzystania narzędzi kształcenia na odległość, które zostało zorganizowane przez Centrum Usług Informatycznych. Przedmiotem tych kursów było wykorzystanie aplikacji Microsoft Office (w tym MS Teams) oraz Ilias.

Przydział zajęć jest zgodny z obszarem zainteresowania oraz dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Obciążenia godzinowe nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku w większości przypadków nie narusza obowiązujących przepisów (przy uwzględnieniu obowiązującego pensum). Zgodnie z obowiązującymi na UMG regulacjami pensum dla pracowników badawczo-dydaktycznych wynosi od 180 (w przypadku profesora) do 240 godzin zajęć (w przypadku adiunkta i asystenta). W grupie pracowników dydaktycznym pensum wynosi 180 (dla profesorów UMG), 270 (w przypadku adiunkta) do 360 godzin zajęć (w przypadku starszego wykładowcy). Obciążenia godzinowe pracowników wahają się w przedziale od 90 do 810 godzin, przy czym przypadków skrajnych jest relatywnie niewiele. Najniższe liczby godzin obciążeń dotyczą pracowników zatrudnionych na ½ etatu. W odniesieniu do obowiązującego pensum, wskaźnik obciążenia godzinowego waha się w przedziale od 100% do 300%. Warto zwrócić uwagę, iż problem największego przekroczenia pensum (ich obciążenie stanowią 200% obowiązującego pensum) dotyczy relatywnie niewielkiej grupy pracowników. W skrajnych przypadkach obciążenie to jest na poziomie 300% obowiązującego pensum. W żadnym przypadku nie stwierdzono przekroczenia tego wskaźnika. Uwzględniając powyższe dane, należy uznać, iż obciążenia pracowników prowadzących zajęcia na kierunku IG umożliwiają realizację zaplanowanych zajęć i są zgodne z obowiązującymi wymogami.

Na kierunku prowadzone są hospitacje. Obowiązujące procedury stanowią rozwiązania ogólnouczelniane, zawarte w systemie zarządzania jakością KP/G-04 (Kontrola pracy nauczyciela akademickiego). W ramach przyjętego rozwiązania przygotowuje się plan hospitacji oraz protokół hospitacji. Hospitacji zajęć dokonują kierownicy katedr i na tym poziomie dokonuje się analiza wyników hospitacji. Kierownicy katedr analizują wyniki hospitacji na spotkaniach z pracownikami oraz formułują zalecenia. W przypadku negatywnej oceny hospitowanych zajęć, kierownik katedry jest zobowiązany do zgłoszenia tego dziekanowi wydziału, który zleca dokonanie kolejnej hospitacji innemu nauczycielowi akademickiemu.

Zajęcia prowadzone w wykorzystaniu metod i techniki kształcenia na odległość zostały objęte hospitacjami. W przypadku tych zajęć wykorzystuje się protokół hospitacji, który jest stosowany do hospitacji zajęć realizowanych stacjonarnie. W tym kwestionariuszu nie jest uwzględniona specyfika

zajęć realizowanych w systemie zdalnym. W czasie pandemii, na prośbę Dziekana studenci wpisywali w arkuszu ankiety, w polu „wnioski i uwagi”, swoje uwagi odnośnie zajęć prowadzonych zdalnie. Rekomenduje się przygotowanie protokołu do hospitacji, w którym uwzględni się specyfikę zajęć realizowanych w trybie zdalnym.

W UMG wyznaczone są priorytety polityki kadrowej, wśród których jest ustawiczny rozwój naukowy i dydaktyczny pracowników zatrudnionych na wydziale oraz rozwój młodych pracowników badawczo-dydaktycznych. Planowanie zajęć oraz seminariów jest w gestii kierownika katedry, a przyjęte na Uczelni zasady nakazują kierownikom katedr uwzględnienie przy planowaniu zajęć dorobku naukowego i dydaktycznego oraz opinie studentów wyrażone w ankietach oceniających kadrę dydaktyczną.

Identyfikowanie potrzeb szkoleniowych nauczycieli akademickich odbywa się na poziomie katedry. W skali Uczelni realizowane są programy szkoleń dla pracowników, które mają charakter programów ogólnouczelnianych (np. Programy „Rozwijaj żagle Akademio”). Ważne miejsce w realizacji szkoleń odgrywa Dział Nauki, który realizuje program szkoleń pracowników w ramach dostępnych projektów.

W UMG odbywa się ocena nauczycieli akademickich przez studentów. Ostatnia ocena nauczycieli akademickich została przeprowadzona w tym roku i dotyczyła semestru zimowego 2020/2021. Uzyskany wskaźnik zwrotu ankiet oceniających nauczycieli akademickich osiągnął poziom 15%. W stosunku do okresu poprzedniego odnotowano wzrost wskaźnika zwrotności, który w poprzednim okresie wynosił 10%. Poprawa tego wskaźnika była następstwem wzmożonej akcji informacyjnej wśród studentów, w ramach której promowano ocenę nauczycieli akademickich. W przyszłości planowane jest kontynuowanie tego kierunku komunikowania działań. Z przeprowadzonych ankiet oceniających nauczycieli sporządzany jest raport. Jest on sporządzany przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, który stanowi przedmiot analizy także dla kierowników katedr oraz Dziekana Wydziału.

Na UMG funkcjonuje system oceny okresowej nauczycieli akademickich, który jest regulowany przez zarządzenie Rektora UMG (Zarządzenie nr 72 z 5.12.2019 r.). Zawiera ona ocenę pracownika w zakresie osiągnięcia naukowego, osiągnięcia dydaktycznego i osiągnięcia organizacyjnego. Ocena osiągnięcia dydaktycznego jest wieloraka i obejmuje zarówno autorstwo podręczników (skryptów), promotorstwo prac dyplomowych, jak również opracowanie e-learningu czy też ocenę z ankiet studenckich.

Wyniki ocen kadry są wykorzystywane przez kierownika katedry, które planuje rozwój podległych mu pracowników.

W strategii UMG wpisano jako cel strategiczny zapewnienie stabilnych i bezpiecznych warunków pracy i nauki oraz rozwój kompetencji naukowych i zawodowych społeczności akademickiej. Kadra Wydziału odczuwa stabilizację zatrudnienia i sprzyjające warunki rozwoju. Potrzeby nauczycieli w zakresie rozwoju naukowego i dydaktycznego są realizowane. Pracownicy nie doświadczają braku wsparcia (w tym, finansowego) uniemożliwiającego im przygotowanie publikacji naukowych czy rozwój naukowego. Także pracownicy dydaktyczni mają możliwości partycypacji w rozwoju naukowym i dydaktycznym. W ramach przyjętych rozwiązań, na UMG pracownik ma możliwość raz w roku skorzystania z finansowania wysoko punktowanych publikacji. Uczelnia zapewnia pracownikom wsparcie w procesie habilitacyjnym oraz umożliwia zakup literatury. Poza tym funkcjonuje informatorium dla książek z zakupów dla pracowników. Ponadto, Biblioteka UMG umożliwia pracownikom raz na pół roku wskazanie książek, które są niezbędne dla ich rozwoju.

Funkcjonujący na UMG system motywujący rozwój nauczycieli oparty jest na Regulaminie przyznawania Nagrody Rektora, Regulaminie premiowania nauczycieli akademickich UMG oraz Zasadach przyznawania funduszu premiowego UMG. Dziekan Wydziału dysponuje także instrumentem

pozwalającym motywować pracowników, są to premie Dziekana Wydziału (oparte na Zasadach przyznawania z funduszu premiowego Dziekana WPiIT).

W UMG wypracowane są procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych. Określają je: Regulamin organizacyjny UMG, Zarządzenie nr 15 w sprawie wprowadzenia Polityki przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji (z 12 marca 2020 r.) oraz Zarządzenia nr 102/20 w sprawie powołania rzeczników dyscyplinarnych dla nauczycieli akademickich, rzeczników dyscyplinarnych dla studentów oraz rzeczników dyscyplinarnych dla spraw doktorantów. Częścią składową Zarządzenia nr 15 jest załącznik pt. Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji UMG, który m.in. opisuje reguły postępowania przy tego rodzaju sytuacjach. W UMG została powołana osoba zaufania publicznego, której rolą jest udzielanie pomocy i wsparcia pracownikom, doktorantom i studentom w zakresie zdarzeń będących przedmiotem konfliktów albo mających znamiona lobbingu lub dyskryminacji. Jak do tej pory nie odnotowano zdarzeń związanych z zagrożeniem, naruszeniem bezpieczeństwa, dyskryminacji oraz przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia jest związany z dyscypliną wiodącą do której jest przypisany kierunek innowacyjna gospodarka. Liczebność i stabilność kadry oraz kompetencje dydaktyczne i naukowe nauczycieli umożliwiają prawidłową obsadę zajęć na kierunku. Kwalifikacji kadry są wystarczające w zakresie dyscypliny wiodącej. Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne, a w ostatnim czasie można zauważyć dalszy rozwój tych kompetencji w prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich są zgodne z obowiązującymi wymaganiami co umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Kompetencje naukowe i dydaktyczne nauczycieli stanowią ważne kryterium przy planowaniu zajęć na kierunku. Uczelnia stwarza warunki do stabilnego rozwoju naukowego i kompetencji dydaktycznych, czego przejawem może być sprawne wdrożenie w okresie pandemii kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich są zaspakajane. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia są oceniani w ramach funkcjonujących procedur ankietyzacji, hospitacji i ocen okresowych. Wyniki okresowych ocen nauczycieli akademickich oraz przeglądów kadry są wykorzystywane do doskonalenia rozwoju kadry. W Uczelni sformułowane zostały zasady i regulacje dotyczące rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na wszelkie formy dyskryminacji i przemocy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział, na którym jest realizowany kierunek innowacyjna gospodarka jest dysponentem 22 sal dydaktycznych, w tym 16 sal wykładowych (o wielkości od 24 do 144 osób) oraz 6 seminaryjnych (o wielkości od 12 do 30 osób.). W zakresie bazy dydaktycznej Wydział dysponuje 26 salami laboratoryjnymi, z czego to 9 laboratoria komputerowe. Niektóre z sal laboratoryjnych nie są wykorzystywane w celach dydaktycznych. Dotyczy to 2 sal komputerowych. Wielkość laboratoriów komputerowych od 10 do 16 osób. Laboratoria przydzielone są do poszczególnych katedr. Z punktu widzenia potrzeb kierunku studiów, infrastruktura Wydziału, ujmowana jako liczba sal dydaktycznych, jest wystarczająca do realizacji programu studiów. W obowiązującym programie studiów zaplanowana jest relatywnie duża liczba zajęć w laboratoriach komputerowych. Na ocenianym kierunku, na studiach I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) w laboratoriach komputerowych jest realizowanych 5 przedmiotów ogólnych i kierunkowych (polsko- i anglojęzycznych), a na specjalnościach od 2 do 14 dalszych przedmiotów (w sumie daje to 30 przedmiotów specjalnościowych na studiach polskojęzycznych i 7 anglojęzycznych). Na studiach II stopnia, w laboratoriach komputerowych jest realizowanych 5 przedmiotów ogólnych i kierunkowych (polsko- i anglojęzycznych) oraz od 1 do 6 przedmiotów (w sumie 13 przedmiotów specjalnościowych na studiach polskojęzycznych i 3 anglojęzycznych). Potencjał Wydziału w zakresie sal komputerowych jest relatywnie słabszy i są one intensywnie wykorzystywane (od 8.00 do 19.00). W okresie pandemii, w warunkach realizacji zajęć w systemie sanitarnym obłożenie sal laboratoryjnych zwiększyło się i wymagało planowania zajęć nawet do godz. 21.00. Na kierunku realizowane są zajęcia laboratoryjne w trybie stacjonarnym. Przez krótki okres – od XI.2020 do I. 2021 r. - zajęcia laboratoryjne były realizowane w trybie zdalnym.

Na kierunku zapewnia się studentom dostęp do infrastruktury informatycznej. UMG ma wykupione licencje na niektóre programy dla studentów (np. Statistica), a w przypadku pozostałych programów (wykorzystywanych online) wykupuje się klucze dodatkowe adekwatnie do potrzeb danego rocznika studiów. Wyposażenie badawcze i informatyczne wykorzystywane na kierunku jest sprawne i umożliwia prowadzenie zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. W ramach okresowych przeglądów dokonuje się identyfikacji potrzeb związanych z modernizacją tego wyposażenia. Okres pandemii jest wykorzystywane na przeprowadzeniu niezbędnych remontów infrastruktury dydaktycznej.

W ramach dostosowania do potrzeb dydaktyki zdalnej Uczelnia ma wykupione licencje na programy dla studentów. Uczelnia podejmuje działania na rzecz zapewnienia dostępu do specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Większość sal dydaktycznych jest wyposażona w rzutniki (15 na 22 sale). W nieco mniejszym zakresie wyposażone są w komputery prowadzącego (9 na 22) oraz w dostęp do Internetu (9 na 22). W 9 salach komputerowych znajduje się 92 samodzielne stanowiska komputerowe. Na terenie UMG zlokalizowane są 2 biblioteki, z których jedna przypisana jest do Wydziału Zarządzania i Nauki o Jakości oraz Wydziału Elektrycznego i Mechanicznego. W bibliotece zorganizowane są strefy: czytelnia (35 miejsc dla użytkowników), wypożyczalnia, strefa studenta (19 miejsc), sala multimedialna (36 miejsc), 2 sale pracy indywidualnej (2x1). W zasobach Bibliotek Głównej UMG znajduje się 114 580 woluminów, w tym 101632 książki oraz 12948 czasopism.

W tych zasobach 15 965 to pozycje literaturowe związane z treściami programowymi realizowanymi na kierunku, na studiach I stopnia oraz 5 622 ze studiami II stopnia. W zasobach elektronicznych biblioteki (ogółem) jest 167 tytułów czasopism, 243 522 książek elektronicznych oraz 6 245 czasopism elektronicznych. Biblioteka zapewnia dostęp do 13 baz danych, w tym Web of Science, Scopus, Elsevier czy też EBSCO. Zdigitalizowane zbiory zamieszczone w Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej obejmują 316 pozycji. Studentom UMG, tak jak pracownikom umożliwia się korzystanie w domu z zasobów elektronicznych biblioteki dzięki systemowi PROXY.

W okresie pandemii dało się zauważyć zmniejszenie wykorzystania bazy bibliotecznej UMG.

Na wyposażeniu bibliotek są 62 komputery (w tym 42 dostępne dla użytkowników), Internet szerokopasmowy, skanery, mobilny zestaw komputerowy i kamera do realizacji spotkań konferencyjnych.

W procesie dydaktycznym zapewnia się zgodność infrastruktury dydaktycznej oraz zasad jej korzystania z przepisami BHP. W dobie pandemii sale dydaktyczne zostały przygotowane do wykorzystania w reżimie sanitarnym. Na drzwiach do sal zostały umieszczone informacje o możliwej liczebności grupy, oznaczone zostały miejsca, gdzie można usiąść, wyposażone zostały w środki dezynfekujące, a sale komputerowe wyposażone zostały w plastikowe osłony zabezpieczające studentów w czasie zajęć.

W budynkach Wydziału dostępny jest dla studentów i nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych Internet bezprzewodowy. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, ale tylko pod nadzorem nauczyciela akademickiego.

Uczelnia podejmuje działania na rzecz dostosowania infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W 2021 r. na UMG powołany został koordynator ds. dostępności. W ramach dotychczasowych działań zamontowano windę, w budynkach powstały węzły sanitarne dla osób z niepełnosprawnościami. W celu usprawnienia korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej wszystkie 16 pomieszczeń wykładowych wyposażonych jest w system nagłaśniający, audiowizualny, projektor, rzutnik. W tym zakresie dostrzega się potrzeby dalszych działań dostosowawczych związanych z infrastrukturą Uczelni. Jednym z planowanych działań jest modyfikacja strony internetowej Uczelni. W niewystarczającym jeszcze zakresie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami są same sale laboratoryjne, w tym komputerowe. Rekomenduje się dalsze dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a w szczególności w zakresie stworzenia większych możliwości ich udziału w zajęciach w laboratoriach komputerowych oraz korzystania z zasobów bibliotecznych.

Zasoby biblioteczne pokrywają 75% pozycji literaturowych zamieszczonych w kartach przedmiotów. W zasobach bibliotecznych UMG znajdują się nowsze wydania publikacji od tych wskazanych w kartach przedmiotu. Rekomenduje się wprowadzenie sprawniejszego systemu aktualizacji literatury przedmiotu w sylabusach w kontekście dostępności zasobów bibliotecznych UMG.

W ramach adaptacji bibliotek do osób z niepełnosprawnościami (z ograniczeniami ruchowymi oraz niewidomych i niedowidzących) dokonano instalacji wind zewnętrznych, wrzutni zewnętrznej do zwrotu książek, specjalistycznego oprogramowania (program IVONA), syntezy mowy do czytania tekstu, przygotowano specjalne stanowiska komputerowe wyposażone w klawiatury dostosowane do osób z niepełnosprawnościami oraz dostosowano zaplecze sanitarne.

W UMG prowadzone okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej. Ostatni taki przegląd miał miejsce w 2020 r. W okresie pandemii dostosowano sale wykładowe poprzez wyłączenie części miejsc siedzących z użytkowania, zgodnie z wymaganiami sanitarno-epidemiologicznymi (przeliczeniem

powierzchni sali na ilość osób, które mogą znaleźć się jednorazowo w pomieszczeniu wg GIS). Wszystkie sale wyposażono w środki dezynfekujące powierzchnie mebli, drzwi itp. oraz środki ochrony osobistej. W laboratoriach komputerowych zamontowano przezroczyste ścianki działowe. Wszystkie pomieszczenia zostały oznaczone pod względem maksymalnej ilości osób, która może w nich przebywać. Przed wejściem do budynków Uczelni, biur w tym dziekanatu Wydziału umieszczono dyspensery ze środkami dezynfekującymi, termometry oraz skrzynki wrzutowe na dokumenty. Również na korytarzach część siedzeń wyłączono z użytkowania, aby utrudnić nadmierne gromadzenie się studentów.

W ramach ostatniej ankietyzacji studentów Dziekan Wydziału prosił studentów o ocenę dostosowania oraz sformułowanie potrzeb związanych z realizacją kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W ramach okresowych przeglądów infrastruktury potrzeby nauczycieli akademickich są artykułowane przez kierowników katedr. W kwietniu 2021 r. przygotowany został projekt inwestycyjny związany z wyposażeniem laboratoriów, które realizacja jest planowana w ciągu 2 najbliższych lat. Ów przegląd dokonany został w oparciu o potrzeby zdiagnozowane przy współudziale katedr UMG.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział, na którym jest realizowany kierunek innowacyjna gospodarka dysponuje wystarczającą infrastrukturą dydaktyczną i naukową, która obejmuje sale wykładowe i seminaryjne oraz laboratoria komputerowe. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne i nowoczesne. Wyposażenie to umożliwia prawidłową realizację zajęć, a przyjęte rozwiązania umożliwiają studentom samodzielne wykonywanie czynności badawczych. Mimo, iż Uczelnia podejmuje działania na rzecz dostosowania tej infrastruktury do osób z niepełnosprawnościami, wskazane jest dokończenie tego procesu w celu stworzenia pełnej dostępności.

Zasoby biblioteki, jej wyposażenie techniczne zapewniają warunki do korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Zasoby te są zgodne, co do aktualności i zakresu tematycznego kierunku oraz obejmują znaczną część piśmiennictwa zalecane w sylabusach. Są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Przyjęte rozwiązania umożliwiają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej.

W Uczelni zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych i komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć.

Wykorzystywana infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną komunikację między studentami a nauczycielami akademickimi.

Na ocenianym kierunku zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury dydaktycznej są identyfikowane oraz objęte aktualnym programem inwestycyjnym. W ramach tego programu uwzględnia się potrzeby w zakresie modyfikacji infrastruktury dydaktycznej oraz informatycznej, jak również jej dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej i zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Podmioty te reprezentują wszystkie trzy sektory (publiczny, prywatny, pozarządowy). Są wśród nich odpowiadające poszczególnym specjalnościom wydziały jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa z branż logistycznej, transportowej, hotelarskiej, IT, produkcyjnej, firmy usługowe, a także organizacje branżowe.

Uczelnia prowadzi stałą współpracę z podmiotami reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze. Jej zakres obejmuje m.in.:

- konsultowanie programów studiów;
- przyjmowanie studentów na praktyki, których jednym z celów może być przygotowanie prac dyplomowych;
- prowadzenie zajęć przez tzw. dydaktyków-praktyków, są to m.in. osoby zarządzające dużymi podmiotami gospodarczymi jak i JST;
- prowadzenie otwartych, gościnnych wykładów i spotkań z przedstawicielami podmiotów z różnych branż powiązanych ze specjalnościami prowadzonymi na ocenianym kierunku;
- udział w organizacji wizyt studyjnych w podmiotach odpowiadających specyfice kształcenia na poszczególnych specjalnościach;
- współpracę w przekazaniu informacji dot. potrzeb rynku pracy;
- organizację konferencji, seminariów naukowych, tematycznie związanych z poszczególnymi specjalnościami.

Rekomenduje się rozszerzenie form współpracy o możliwość realizacji prac dyplomowych przy udziale lub na zlecenie podmiotów zewnętrznych, czyli rozszerzenie obecnie istniejącej możliwości przygotowania pracy dyplomowych na podstawie doświadczeń i danych zebranych podczas praktyk. Warto zaznaczyć, że takie prace mogą obejmować w przypadku różnych studentów różne obszary działalności tej samej firmy: jej organizację, otoczenie zewnętrzne, relacje z klientami lub kontrahentami, reakcje na trendy i sygnały społeczne, gospodarcze, technologiczne itd.

Dzięki współpracy z jednym z partnerów, najzdolniejsi studenci specjalności *ISTiL* mają możliwość udziału w szkoleniach przygotowujących do uzyskania licencji/zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego.

W odniesieniu do prowadzonej współpracy należy na Wydziale funkcjonuje Rada Partnerów. Rada stanowi opiniotwórczo-doradcze gremium i uczestniczy w konsultowaniu i opiniowaniu planów

studiów oraz propozycji nowych specjalności, przedmiotów lub określonych treści programowych w ramach kierunku studiów.

Jednym z działań, które wspiera weryfikację kwalifikacji studentów w odniesieniu do potrzeb rynku pracy są oceny wystawiane przez opiekunów praktyk. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje corocznej analizy tych ocen. W kwestionariuszu zawarte są pytania do pracodawców dotyczące m.in. postawy studenta wobec zadań, ale też jego wiedzy i umiejętności. Pracodawca może również sformułować swoje uwagi i sugestie dotyczące kompetencji praktykanta. Uzyskane od pracodawców informacje są wykorzystane w celu doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego, tak, aby jak najlepiej przygotować absolwenta do zmieniających się wymagań rynku pracy.

Uczelnia, w tym pracownicy i studenci ocenianego kierunku realizuje również działania, które wpisują się w tzw. trzecią misję Uczelni w odniesieniu do współpracy z lokalną społecznością. Przykładem może być projekt „Łap wiatr w żagle”. Celem tego projektu było udzielenie wsparcia uczniom szkół podstawowych (w wieku od 13 do 16 lat) w postaci warsztatów poruszających tematykę związaną z rynkiem, przedsiębiorczością, komunikacją interpersonalną, budowaniem zespołów.

Możliwości i formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w warunkach ograniczonego funkcjonowania uczelni w niewielkim stopniu zostały zakłócone. Utrudnienia dotyczyły przede wszystkim realizacji wizyt studyjnych (choć w niektórych przypadkach, np. na specjalności *turystyka i hotelarstwo* wizyty odbyły się.)Udział w konstruowaniu, konsultowaniu i doskonaleniu programu studiów na poziomie koncepcyjnym czy realizacji zajęć nie zostały zakłócone. Konsultacje odbywały się przy wykorzystaniu środków zdalnej komunikacji.

Uczelnia prowadzi rozbudowaną i intensywną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach ocenianego kierunku. Sposoby budowania i kształtowania relacji oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są zdywersyfikowane: od osobistych relacji, przez współpracę z absolwentami, członkostwo w klastrach, wspólną realizację projektów, aż po podpisywanie porozumień o współpracy i wspólne prowadzenie prac badawczo-rozwojowych. Taka sytuacja jest bardzo korzystna z punktu widzenia kumulowania partnerów. Uczelnia nie podejmuje działań na rzecz ewaluacji współpracy prowadzonej z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Osiągnięcie strategicznych celów (o których mowa w strategii Uczelni i Wydziału) i realizacja w sposób efektywny działań, które pozwolą te cele osiągnąć wymaga systemowego i systematycznego podejścia. Punktem wyjścia jest przeprowadzenie przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Rekomenduje się przeprowadzenie przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, który obejmie ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływ jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Wyniki tego przeglądu powinny zostać wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy, np. organizacji praktyk, wizyt studyjnych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, certyfikacji, współpracy w analizie potrzeb rynku pracy. Formy te są adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni. Przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie są prowadzone w sposób systematyczny i wystandaryzowany. Ewaluacja współpracy nie ma formy ustrukturyzowanej. Jednocześnie należy zaznaczyć, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest prowadzona w sposób skuteczny. Jej efektywność można podnieść poprzez przeprowadzenie ewaluacji i analizę wyników przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Zaangażowanie Wydziału i pracowników prowadzących zajęcia na kierunku IG obejmuje doskonalenie procesów edukacyjnych i szkoleniowych, prace badawcze, organizacje i udział w konferencjach międzynarodowych, udziału w komitetach naukowych zagranicznych konferencji oraz udziału w charakterze eksperta w Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO). Zaangażowanie Wydziału w umiędzynarodowienie Jednostki naukowej jest wyraźne. Eksperci WZNJ podejmują działania na rzecz rządu RP na forum IMO poprzez udział w sesjach Komitetu Ochrony Środowiska Morskiego (MEPC), Podkomitetu ds. bezpieczeństwa żeglugi, Podkomitetu ds. przewozu ładunków i kontenerów (CCC), a także w zwoływanych na bieżąco grupach roboczych. Eksperci, nauczyciele akademicki dokonują analizy spraw rozpatrywanych na sesjach organów IMO oraz przygotowują merytoryczne stanowisko strony polskiej i wnioski wynikające z podjętych przez IMO uchwał

W zakresie umiędzynarodowienia dorobku naukowego, nauczyciele akademicki przygotowują publikacje oraz angażują się w międzynarodowe projekty badawcze. W dorobku nauczycieli akademickich daje się zauważyć duży udział publikacji anglojęzycznych. Ponadto, w okresie 2017-2021 nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku brali udział w pięciu projektach badawczych o zasięgu międzynarodowym, które były finansowanych z funduszy UE. Projekty te były realizowane we współpracy z Uniwersytetem w Rostocku, Uniwersytetem w Turku oraz Satakunta University of Applied Sciences.

Ważnym aspektem tego umiędzynarodowienia jest zaangażowanie w proces kształcenia. Obszarem aktywności Wydziału jest udział w programie Erasmus+, który obejmuje także pracowników. UMG uczestniczy w międzynarodowym programie Erasmus od 1998 roku. W programie tym studenci UMG są wysyłani na część studiów do partnerskich uczelni krajów uczestniczących. Studenci mogą również

wyjechać na praktyki do współpracujących instytucji, firm czy organizacji. W latach 2016-2021 w programie Erasmus+ wzięło udział 55 studentów ocenianym kierunku. W ostatnim czasie, w okresie pandemii, liczba studentów kierunku, biorących udział w tym programie wzrosła. W roku akademickim 2019/2020 w programie Erasmus+ wzięło udział 13 studentów kierunku, a w semestrze zimowym 2020/2021 kolejnych 13 osób. W latach 2016-2021 na oceniany kierunek przybyło 53 studentów zagranicznych (w ramach programu Erasmus+). W tym przypadku daje się zauważyć tendencję odwrotną, która polega na spadku liczby studentów zagranicznych biorących udział w studiach na kierunku innowacyjna gospodarka. W okresie pandemii przebywało w ramach programu Erasmus+ tylko 2 studentów zagranicznych (wszyscy przebywali na UMG w semestrze letnim 2019/2021). Aktualnie, w semestrze letnim 2020/2021 na kierunku innowacyjna gospodarka przebywa 4 studentów zagranicznych (w ramach programu Erasmus+). Zajęcia dla studentów zagranicznych prowadzone są online (w systemie MS Teams). W takim systemie realizuje się 8 przedmiotów. Warto także zwrócić uwagę, iż na kierunku oferuje się kształcenie na specjalnościach anglojęzycznych (zarówno na I i II stopniu studiów), ale są one realizowane jedynie na studiach niestacjonarnych. Uzupełnienie oferty kształcenia dla studiów stacjonarnych, o specjalności anglojęzyczne, sprzyjałoby rozwojowi umiędzynarodowienia kierunku. Rekomenduje się uzupełnienie oferty kształcenia o specjalności anglojęzyczne dla studiów stacjonarnych.

W programie Erasmus+ biorą udział także nauczyciele akademicy. W latach 2016-2019 11 pracowników wyjechało do ośrodków zagranicznych w ramach tego programu. Od 03.2019 roku żaden nauczyciel prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku nie wyjechał na uczelnie zagraniczne w ramach programu Erasmus+.

Innym przejawem działań na rzecz umiędzynarodowienia jest organizowanie wspólnych inicjatyw z uczelniami partnerskimi, w których uczestniczą studenci kierunku. Wydział Zarządzania i Nauk o Jakości utrzymuje bliską i długoletnią współpracę z uczelnią Hochschule Bremerhaven (od 1978 r.). Obie jednostki organizują wymianę kadry akademickiej, czego wynikiem jest prezentacja serii wykładów dla studentów oraz udział we wspólnych warsztatach i seminariach. Od 1985 r. wydawane jest czasopismo *Joint Proceedings Hochschule Bremerhaven - Uniwersytet Morski w Gdyni*. Studenci WZNJ i Hochschule Bremerhaven uczestniczą w seminariach naukowych *Managing Cultural Diversity in Europe* organizowanych corocznie w Bremerhaven i Gdyni. Seminarium trwa łącznie 2 tygodnie: w pierwszym tygodniu gościmy studentów z Hochschule Bremerhaven Gdyni, a następnie studenci AMG udają się do Hochschule Bremerhaven, gdzie kontynuują zajęcia wspólnie z niemieckimi studentami. Program seminarium obejmuje wykłady w języku angielskim realizowane przez wykładowców obu uczelni, spotkania z władzami uczelni i przedstawicielami organizacji studenckich, a także wizyty w polskich i niemieckich przedsiębiorstwach. Poza celami naukowo-dydaktycznymi, seminarium ma za zadanie przybliżyć studentom polskim i niemieckim warunki funkcjonowania obu uczelni i zachęcić do podjęcia studiów w uczelniach partnerskich w ramach programu Erasmus+, jak również umożliwić im poznanie historii i kultury obu regionów – Pomorza i landu Bremy.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku nie wskazują na problemy, które uniemożliwiałyby im rozwój aktywności międzynarodowej. Należy jednak zauważyć, iż w okresie pandemii, udział pracowników w programie Erasmus+ całkowicie ustał.

W UMG nie prowadzona jest okresowa ocena stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmująca ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Rekomenduje się uruchomienie okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia obejmujących ocenę skali,

zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów powinny być wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku innowacyjna gospodarka realizowane są działania na rzecz umiędzynarodowienia dorobku naukowego i procesu kształcenia. Nauczyciele akademicy angażują się w działalność naukową o wymiarze międzynarodowym. Rodzaj i zakres tych działań jest zgodny z koncepcją Wydziału i kierunku. W ramach umiędzynarodowienia procesu kształcenia zapewnia się możliwość udziału w programach wymiany studenckiej, które obejmują udział w programie Erasmus+ oraz współpracę z uczelnią partnerską. Efektem realizowanej polityki umiędzynarodowienia zauważalna jest partycypacja studentów z ośrodków zagranicznych, w tym uczelni partnerskiej. W Uczelni stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycielom i studentom. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku także partycypują w programie Erasmus+. Wśród istniejących rozwiązań brakuje okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, które pozwoliłyby ocenić stopień umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów umożliwiłyby intensyfikację umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku innowacyjna gospodarka.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

W Uniwersytecie Morskim w Gdyni funkcjonuje system motywowania i wspierania studentów w procesie uczenia się. Uczelnia oferuje studentom różnorodne formy wsparcia, które mają charakter zarówno formalny, jak i nieformalny.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie dydaktyczne, udzielane przez nauczycieli akademickich. Studenci kierunku innowacyjna gospodarka mają możliwość odbywania konsultacji z nauczycielami akademickimi podczas wyznaczonych dyżurów, telefonicznie, a także za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz platformy Microsoft Teams. W ramach konsultacji istnieje możliwość omówienia bieżących postępów w uczeniu się, otrzymania dodatkowej literatury czy też przedyskutowania trudniejszych zagadnień. Terminy konsultacji są dostosowane do potrzeb studentów ocenianego kierunku. W ramach wsparcia dydaktycznego studenci mają dostęp do dodatkowych materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych, takich jak dodatkowa literatura czy prezentacje z zajęć.

W Uczelni jednostkami odpowiedzialnymi za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami są Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych oraz Koordynator ds. dostępności. Na kierunku innowacyjna gospodarka studiuje obecnie 12 osób z niepełnosprawnością. Studenci

z niepełnosprawnościami mogą liczyć na indywidualną organizację studiów, a także zmianę warunków uczestnictwa w zajęciach oraz alternatywne formy ich zaliczania. Zgodnie art. 86 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych.

Uczelnia zapewnia wsparcie oraz możliwości rozwoju studentom wybitnym oraz wymagającym indywidualnego podejścia. Wyróżniający się studenci są motywowani do dalszego rozwoju poprzez system pomocy materialnej, w tym stypendium Rektora dla najlepszych studentów, Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego, Stypendium Ministra Infrastruktury (dawniej Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej), możliwość udziału w konferencjach i seminariach, a także włączanie ich w działalność kół naukowych. W ostatnich 5 latach Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego otrzymało 8 studentów wizytowanego kierunku, a stypendium Ministra 11 studentów. Uczelnia zapewnia również wsparcie oraz możliwości rozwoju studentom wymagającym indywidualnego podejścia. Zgodnie z Regulaminem Studiów studenci mają możliwość ubiegania się o indywidualną organizację studiów.

Wszystkich niezbędnych informacji w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym udziela studentom Dziekanat. Osoby pracujące w Dziekanacie mają odpowiedni zakres wiedzy związanej z procesem kształcenia oraz udzielają im niezbędnego wsparcia związanego z tokiem studiów. Godziny pracy Dziekanatu dostosowane są do potrzeb studentów kierunku innowacyjna gospodarka. W Uczelni funkcjonuje również platforma Wirtualny Dziekanat, która umożliwia dostęp do informacji związanych z tokiem studiów.

W ramach wsparcia materialnego studenci mogą wnioskować o przyznanie wszystkich świadczeń wskazanych w art. 86 ust. 1 pkt. 1-4 ustawy. Wszystkich niezbędnych informacji, dotyczących pomocy materialnej, udzielają pracownicy Dziekanatu. Dyżury osób odpowiedzialnych za pomoc materialną są dostosowane do potrzeb studentów. System pomocy materialnej oferowany studentom jest racjonalny i przejrzysty.

W przypadku pojawienia się sytuacji problematycznych związanych z tokiem studiów oraz funkcjonowaniem na Uczelni studenci mogą zgłaszać skargi i wnioski do Dziekanatu, Dziekana i prodziekanów Wydziału, a także do Prorektora ds. Studenckich oraz Prorektora ds. Kształcenia. Skargi i wnioski kierowane przez studentów mogą mieć formę pisemną (tradycyjną lub elektroniczną) bądź ustną. Na Wydziale funkcjonują również opiekunowie roku, do których zadań należy bieżące rozwiązywanie problemów studentów, pomaganie w problemach związanych z kształceniem, a także opiniowanie wniosków studentów dotyczących procesu studiowania. Istotną rolę w tym obszarze pełni również Parlament Studentów, członkowie Parlamentu zbierają skargi i wnioski studentów oraz przekazują je do Władz Jednostki.

Uczelnia podejmuje działania na rzecz informowania i edukacji studentów z zakresu bezpieczeństwa. Wszyscy studenci I roku uczestniczą w obowiązkowym szkoleniu z zakresu BHP. W przypadku wystąpienia sytuacji związanych z dyskryminacją lub przemocą studenci mogą liczyć na wsparcie pracowników Jednostki. W Uczelni na mocy Zarządzenia nr 15 Rektora Uniwersytetu Morskiego w Gdyni z dnia 12 marca 2020 roku została wprowadzona Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji, która określa zasady postępowania i reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wśród członków społeczności akademickiej. W przypadkach pojawienia się konfliktów i naruszeń sprawy kierowane są do powołanych w Uniwersytecie Morskim rzeczników dyscyplinarnych oraz komisji dyscyplinarnych. Na stronie internetowej Uczelni zamieszone zostały informacje dotyczące możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej online będącej inicjatywą Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

Uniwersytet Morski w Gdyni umożliwia studentom działalność naukową poprzez możliwość publikacji, system wsparcia finansowego w przypadku chęci udziału w konferencjach naukowych, a także możliwość prowadzenia badań naukowych. Na Wydziale Zarządzania i Nauk o Jakości działają również koła naukowe (Koło Naukowe Towaroznawstwa Cargo, Koło Naukowe Transportu i Logistyki Translog oraz Koło Naukowe e-Biznesu), które umożliwiają studentom rozwój naukowy i osobisty. Uczelnia zapewnia kołom naukowym wsparcie merytoryczne i finansowe. Członkowie kół współorganizują konferencje naukowe i sympozja, publikują artykuły naukowe, a także wygłaszają wystąpienia na konferencjach krajowych i międzynarodowych. Uczelnia wspiera również aktywność sportową i artystyczną studentów. W ramach Studium Wychowania Fizycznego i Sportu funkcjonuje 9 sekcji sportowych, które umożliwiają studentom aktywność sportową. Studenci mogą rozwijać także swoje zdolności artystyczne uczestnicząc w próbach i koncertach Akademickiego Chóru UMG.

Uczelnia wspiera studentów w zakresie przedsiębiorczości oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. W UMG funkcjonuje Biuro Karier Studenckich, które zajmuje się gromadzeniem i udostępnianiem ofert pracy, praktyk i staży, a także prowadzeniem doradztwa zawodowego, warsztatów, szkoleń, konsultacji oraz przygotowaniem studentów do rozmów kwalifikacyjnych. Biuro współpracuje również z kołami naukowymi i organizacjami studenckimi w zakresie promocji aktywnego poszukiwania pracy. Ponadto Uniwersytet Morski w Gdyni realizuje projekt SezAM, którego celem jest podniesienie jakości i efektywności kształcenia w Uczelni w odpowiedzi na potrzeby gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa. W ramach projektu studenci mogą wziąć udział w bezpłatnych szkoleniach poszerzających ich kompetencje miękkie i zawodowe. Projekt SeZAM jest skierowany do studentów czterech ostatnich semestrów studiów. Szkolenia prowadzone są przez firmy zewnętrzne, które posiadają wieloletnie doświadczenie, zatrudniające specjalistów w dziedzinach objętych szkoleniami.

W Uniwersytecie Morskim w Gdyni funkcjonuje Parlament Studentów, który aktywnie uczestniczy w działaniach organów kolegialnych Uczelni i Wydziału, pośredniczy w komunikacji pomiędzy studentami a Władzami Jednostki, a także organizuje projekty o charakterze integracyjnym i rozrywkowym. Członkowie Parlamentu mają zapewnione odpowiednie wsparcie ze strony Władz Uczelni. Mogą oni korzystać z infrastruktury Uczelni, mają zapewnione pomieszczenie, wsparcie merytoryczne oraz środki finansowe na działalność.

W związku z pandemią kształcenie na kierunku odbywa się poprzez platformę Microsoft Teams. Wsparcie studentów zostało dostosowane do obecnej sytuacji i jest realizowane w formie wirtualnej. Na początku roku akademickiego studenci uczestniczyli w szkoleniu z narzędzi informatycznych wykorzystywanych do nauczania w trybie zdalnym. W przypadku wystąpienia problemów z kształceniem zdalnym mogą oni zgłosić się do wyznaczonych pracowników Wydziału. Ponadto osoby, które nie mają możliwości kształcenia zdalnego, mogą korzystać z infrastruktury oraz sprzętu Uczelni przy zachowaniu odpowiednich zasad bezpieczeństwa. Proces kształcenia zdalnego funkcjonuje prawidłowo, a w razie wystąpienia problemów studenci mogą liczyć na wsparcie pracowników Uczelni. Skuteczność systemu motywowania i wspierania studentów w procesie uczenia się jest systematycznie badana oraz w miarę możliwości Uczelni udoskonalana. Wsparcie dydaktyczne jest przez studentów oceniane w ramach kwestionariusza ankiety oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków dydaktycznych. W ankiecie znajduje się pytanie dotyczące materiałów dydaktycznych, a także miejsce na dodatkowe uwagi i opinie studentów. Uczelnia prowadzi również ankietę studencką oceniającą pracę Dziekanatu, w ramach której studenci mogą oceniać wsparcie udzielane przez Dziekanat, a także przedstawiać swoje propozycje zmian organizacyjnych. Studenci mogą zgłaszać swoje opinie dotyczące systemu wsparcia również w sposób nieformalny poprzez Parlament Studentów oraz bezpośrednio do Władz i pracowników Wydziału oraz Uczelni. Uwagi,

opinie i sugestie studentów stanowią podstawę do doskonalenia systemu wsparcia. Wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu zdalnym oraz poziom zadowolenia studentów z tego rodzaju kształcenia oraz stosowanych narzędzi jest badane w ramach kwestionariusza ankiety oceny nauczyciela akademickiego. Przed rozpoczęciem procesu ankietowania Prodzikan ds. kształcenia skierował do studentów prośbę, aby w ankietach w uwagach dodatkowych studenci podzielili się z swoimi opiniami i spostrzeżeniami dotyczącymi nauczania zdalnego. Swoje uwagi dotyczące kształcenia na odległość studenci mogą również zgłaszać w sposób niesformalizowany do wyznaczonych pracowników odpowiedzialnych za wsparcie w tym obszarze.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uniwersytecie Morskim w Gdyni funkcjonuje system motywowania i wspierania studentów w procesie kształcenia, który jest dostosowany do specyficznych potrzeb różnych grup studentów. Zgodnie z Regulaminem Studiów studenci mają możliwość ubiegania się o indywidualną organizację studiów. Na Uczelni funkcjonuje racjonalny i przejrzysty system stypendialny. Studenci mają zapewnione wsparcie dydaktyczne udzielane przez nauczycieli akademickich. Uczelnia podejmuje działania na rzecz informowania i edukacji studentów z zakresu bezpieczeństwa. W przypadku pojawienia się sytuacji problematycznych związanych z tokiem studiów oraz funkcjonowaniem na Uczelni studenci mogą liczyć na wsparcie pracowników jednostki. Uczelnia wspiera studentów w zakresie przedsiębiorczości oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Uczelnia zapewnia także odpowiednie wsparcie studentom wybitnym. UMG umożliwia studentom działalność naukową. Studenci kierunku innowacyjna gospodarka mają możliwość uczestniczenia w działalności sportowej i kulturalnej, a także rozwijania swoich pasji i zainteresowań. Członkowie Parlamentu Studentów oraz kół naukowych mają zapewnione odpowiednie wsparcie merytoryczne i finansowe. Wsparcie w procesie kształcenia zdalnego funkcjonuje prawidłowo, a w razie wystąpienia problemów studenci mogą liczyć na pomoc pracowników Wydziału. Skuteczność systemu motywowania i wspierania studentów w procesie uczenia się jest systematycznie badana, zarówno w sposób formalny, jak i nieformalny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uniwersytet Morski w Gdyni zapewnia publiczny dostęp do informacji. Wszystkie informacje związane z tokiem studiów (w tym program studiów, efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, zasady

dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, czy też charakterystyka warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się) dostępne są na stronie internetowej Uczelni oraz podstronie Wydziału Zarządzania i Nauk o Jakości. Strona internetowa zawiera specjalne zakładki dla różnych grup odbiorców - dla studentów, kandydatów, doktorantów oraz pracowników, w których można znaleźć treści wyselekcjonowane pod kątem ich przydatności dla wskazanej grupy. Strona zawiera również aktualności skierowane do społeczności akademickiej. Informacje z życia Uczelni oraz najważniejsze komunikaty zamieszczane są także na profilach Uczelni w portalach społecznościowych (Facebook, Instagram, Twitter, Youtube).

Strona internetowa Uczelni dostępna jest w języku polskim oraz angielskim. Informacje zawarte na stronie są w aktualne i łatwo dostępne bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Strona nie jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Rekomenduje się wprowadzenie funkcjonalności, takich jak: zmiana kontrastu, czy powiększenie tekstu, które ułatwią korzystanie ze strony osobom z niepełnosprawnościami. Informacje dotyczące rekrutacji znajdują się w zakładce „kandydaci”. Kandydaci mają dostęp do szczegółowych informacji na temat oferty kształcenia, trybu i warunków przyjęć na studia, czy też terminarza procesu przyjęć na studia. Część informacji związanych z tokiem studiów znajduje się w systemie Wirtualna Uczelnia, która daje studentom możliwość uzyskania informacji w zakresie, m.in. harmonogramu zajęć, czy osiągniętych rezultatów. Oprócz zamieszczania informacji w sieci, wszystkie bieżące komunikaty dla studentów, ogłoszenia i wiadomości są zamieszczane również na tablicach informacyjnych. W związku z koniecznością kształcenia zdalnego Uczelnia dodała na stronie internetowej zakładkę „koronawirus”, w której zamieszczane są informacje i komunikaty dotyczące funkcjonowania UMG podczas pandemii, a także odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Zespół oceniający pozytywnie ocenia publiczny dostęp do informacji, wszystkie niezbędne informacje i dokumenty są udostępniane w przystępny sposób z możliwością łatwego dostępu do nich za pośrednictwem Internetu.

Uczelnia podejmuje działania mające na celu doskonalenie publicznego dostępu do informacji, a także aktualności, rzetelności, zrozumiałości i kompleksowości informacji o studiach. Obecnie trwa aktualizacja strony internetowej Wydziału, która ma na celu zwiększenie przejrzystości udostępnianych treści. Publiczny dostęp do informacji jest monitorowany i na bieżąco udoskonalany przez Dział Promocji Kształcenia (na poziomie ogólnouczelnianym) oraz przez członków Komisji ds. promocji (na poziomie wydziałowym). Informacje dotyczące rekrutacji są weryfikowane przez Komisję Rekrutacyjną, która dba o aktualność i kompleksowość treści skierowanych do kandydatów na studia. Dodatkowo w Uczelni działa Rzecznik Prasowy, który dba o zamieszczanie aktualności na stronie UMG. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące publicznego dostępu do informacji w sposób niesformalizowany bezpośrednio do pracowników Uczelni, a także za pośrednictwem Parlamentu Studentów. Ponadto Wydział przeprowadza ankietę dotyczącą oceny i doskonalenia funkcjonowania systemu informacyjnego, w ramach której studenci I roku mogą wyrażać swoje opinie dotyczące publicznego dostępu do informacji oraz jakości udostępnianych treści. Na podstawie zebranych informacji oraz rozpoznanych potrzeb podejmowane są działania doskonalące publiczny dostęp do informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet Morski w Gdyni zapewnia publiczny dostęp do informacji. Wszystkie informacje związane z tokiem studiów (w tym program studiów, efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, zasady dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, czy też charakterystyka warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się) dostępne są na stronie internetowej Uczelni. Kandydaci mają dostęp do szczegółowych informacji na temat oferty kształcenia, trybu i warunków przyjęć na studia, czy też terminarza procesu przyjęć na studia. Informacje są aktualne, przedstawiane w sposób przejrzysty i przyjazny dla użytkowników. Strona nie jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia na bieżąco monitoruje jakość i zakres dostępu do informacji. W proces doskonalenia publicznego dostępu do informacji angażowani są studenci.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia zostały wyznaczone osoby i zespoły osób odpowiedzialne za jakość kształcenia na ocenianym kierunku. Na poziomie Uczelni zgodnie z zapisem w Księdze Jakości kluczową rolę odgrywa powołany przez Rektora UMG specjalista ds. Systemu Zapewnienia Jakości. Jako ciało kolegialne został powołany Zespół ds. Systemu Zapewniania Jakości w UMG, który koordynuje prace związane z utrzymaniem i doskonaleniem SZJ w UMG oraz nadzoruje prace pełnomocników ds. SZJ powołanych na wydziałach oraz w pionach UMG. Uniwersytet Morski w Gdyni posiada aktualny certyfikat potwierdzający zgodność wdrożonego systemu zarządzania jakością z wymaganiami normy ISO 9001:2015, przyznany przez Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. Na poziomie Wydziału Zarządzania i Nauk o Jakości został powołany przez Dziekana Pełnomocnik ds. SZJ. Ciałem kolegialnym na Wydziale jest Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK), powołana przez Dziekana WZNJ, w skład której wchodzi również przedstawiciel studentów. Do zadań WKJK należy:

- monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia,
- analiza dostosowania efektów uczenia się uzyskanych w procesie kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- opracowanie zbiorczych wyników badań ankietowych dotyczących dokonywania przez studentów oceny pracy nauczycieli akademickich i pracy dziekanatów,
- analiza wyników przeprowadzanych egzaminów i innych form sprawdzania efektów uczenia się osiąganych przez studentów,

- ocena i doskonalenie funkcjonowania systemu informacyjnego WZNJ, analiza posiadanej przez WZNJ infrastruktury dydaktycznej i naukowej, analiza i ocena poziomu naukowego WZNJ.

Obszarami, które nie są objęte systemem zapewnienia jakości kształcenia są:

- umiędzynarodowienie kształcenia;
- współpraca z otoczeniem;
- nadzór nad jakością prac dyplomowych.

Analizy jakości kształcenia wykazały, iż działania w zakresie umiędzynarodowienia i współpracy z otoczeniem są realizowane na zadowalającym poziomie. Może to świadczyć o niesformalizowanym, ale co najmniej w części skutecznym nadzorze nad tymi obszarami. Rekomenduje się objęcie obszaru internacjonalizacji kształcenia oraz współpracy z otoczeniem pracami Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKJK).

Zmiany i zatwierdzanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Zasady projektowania, dokonywania zmian, przeglądu i zatwierdzania programu studiów, w tym zakresy odpowiedzialności poszczególnych podmiotów w tym procesie zostały określone w procedurze SZJ (KP/G-01) Projektowanie programów studiów. Ponadto w Procedurze (KP/G-03) Planowanie, realizacja i rozliczenie procesu kształcenia zawarto opis działań związanych z nadzorem nad planowaniem procesu kształcenia, organizacją roku akademickiego, przygotowaniem do realizacji zajęć dydaktycznych, przebiegiem realizacji zajęć, rozliczeniem procesu kształcenia oraz jego doskonaleniem.

W kontekście konieczności prowadzenia dydaktyki na odległość w ostatnim okresie Uczenia wykazała umiejętność przejścia na dydaktykę zdalną, skutecznego wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej i innowacji dydaktycznych. Natomiast wykorzystanie takich innowacyjnych metod dydaktycznych nie zostało jeszcze ujęte w formalnych procedurach projektowania programu studiów. Informacje na temat sposobów wykorzystania technologii informatycznych są zbierane w ramach dotychczasowych procedur ankietyzacji studentów i nauczycieli akademickich, w częściach poświęconych swobodnym wypowiedziom. Następuje także wymiana informacji w formach bezpośrednich kontaktów.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów. Działania w tym zakresie są w pełni udokumentowane przede wszystkim w formie protokołów z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia załączanych do nich licznych raportów z analiz związanych z aspektami jakości kształcenia. Wszystkie protokoły wraz załącznikami zamieszczane są na platformie informatycznej. Do materiałów tych mają dostęp zarówno pracownicy jak i studenci. Materiały te są dostępne od roku 2013. W trakcie posiedzeń Wydziałowa Komisja ds. Jakości zajmowała się takimi zagadnieniami jak na przykład:

- monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia;
- analiza zgodności kierunków i profilu studiów z misją Uczelni i Wydziału;
- analiza zgodności zakładanych kierunkowych efektów uczenia się z efektami dla wskazanych obszarów kształcenia opisanych w PRK dla SW;
- analiza zgodności zakładanych efektów uczenia się w grupach zajęć z efektami uczenia się opisanymi w programach studiów;
- analiza prawidłowości doboru metod oceny osiągnięcia założonych efektów uczenia się i kryteriów zaliczenia przedmiotu;

- ocena i przegląd matrycy efektów uczenia się dla kierunku innowacyjna gospodarka pod kątem zgodności z siatkami studiów oraz liczby efektów realizowanych w ramach zajęć;
- analiza prawidłowości przyznania punktów ECTS;
- a

Obszarami, które nie były analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości była zgodność z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i internacjonalizacja kształcenia. Kształcenie na odległość nie podlegało specjalnym formom oceny. Jednak w ramach wcześniej opracowanych standardów ocen studenckich czy hospitacji w pewnym stopniu uwzględniono prowadzone kształcenie na odległość. Rekomenduje się również szersze uwzględnienie w systemie ocen jakości kształcenia specyfiki kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnątrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnątrzni (absolwenci kierunku, pracodawcy). W szczególności można podać przykłady wykorzystywanych raportów:

- raport z analizy dostosowania efektów uczenia się do potrzeb rynku prac na studiach I stopnia;
- raport z badania opinii nauczycieli akademickich dotyczącej oceny infrastruktury dydaktycznej oraz naukowej;
- raport z badania losów absolwentów kończących studia w roku 2017;
- analiza wyników przeprowadzanych egzaminów i innych form sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta;
- raport z oceny kart przedmiotów realizowanych na studiach II stopnia;
- raport z badania marketingowego, dotyczącego oceny nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania przez nich obowiązków dydaktycznych w opinii studentów;
- raport z analizy poziomu naukowego Wydziału Przedsiębiorczości i Towaroznawstwa;
- raport wyników badania ankietowego, dotyczącego oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków dydaktycznych;
- analiza wyników egzaminów i innych form sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w semestrze letnim r. ak. 2018/2019.

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do doskonalenia tego programu. W raportach jak i protokołach z posiedzeń WZJK znajdują się części dotyczące wniosków i zaleceń dokonania korekt w zakresie programu kształcenia. Przykładowymi działaniami wdrożonymi jako skutek funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia są:

- okresowe oceny pracy dziekanatu doprowadziły do modyfikacji godzin pracy oraz wprowadzenia skrzynki podawczej dla studentów;
- przegląd kart przedmiotów – wcześniejsze przeglądy wykazały liczne niedoskonałości kart przedmiotów, w wyniku czego podjęto decyzję o przygotowaniu szczegółowej instrukcji wypełniania kart przedmiotów i zapewniono zdecydowaną poprawę jakości kart przedmiotów;
- przeglądy infrastruktury – służą praktycznemu jej doskonaleniu;
- ankiety studenckie z oceną nauczycieli akademickich – posłużyły do wytypowania nauczycieli do dodatkowych hospitacji, ponadto nauczyciele mają wgląd w opinie studentów na swój temat i mogą modyfikować swoje zachowania;

- ankiety studenckie – doprowadziły do utworzenia laboratorium specjalnie przeznaczonego do przygotowywania prac dyplomowych.

Dotychczas nie były prowadzone przeglądy polegające na doskonaleniu prac dyplomowych, Uwzględniając zidentyfikowane przypadki prac dyplomowych o niskiej jakości konieczne jest wprowadzenie procedur oceny i doskonalenia jakości prac dyplomowych.

Uniwersytet Morski w Gdyni posiada aktualny certyfikat potwierdzający zgodność wdrożonego systemu zarządzania jakością z wymaganiami normy ISO 9001:2015, przyznany przez Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. W związku z powyższym corocznie prowadzone są audyty nadzoru przez auditorów z PRS S.A. Spostrzeżenia i uwagi auditorów dotyczące funkcjonowania systemu, formułowane w wyniku audytów, są wykorzystywane do podejmowania działań mających na celu doskonalenie systemu jakości kształcenia oraz procesów kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia zostały wyznaczone osoby i zespoły osób odpowiedzialne za jakość kształcenia na ocenianym kierunku innowacyjna gospodarka. Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów. Działania w tym zakresie są w pełni udokumentowane. Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (absolwenci kierunku, pracodawcy). Obszarami, które nie są objęte systemem zapewnienia jakości kształcenia są: umiędzynarodowienie kształcenia; współpraca z otoczeniem. Przy czym wcześniejsze analizy jakości kształcenia wykazały, iż działania w zakresie umiędzynarodowienia i współpracy z otoczeniem są realizowane na zadowalającym poziomie.

W zakresie polityki jakości, projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądów i doskonalenia programu studiów sformułowano następujące zastrzeżenia:

1. Brak uwzględnienia w polityce jakości właściwego nadzoru nad jakością prac dyplomowych, który skutkuje stwierdzonymi uchybieniami w zakresie jakości prac dyplomowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie procedur oceny i doskonalenia jakości prac dyplomowych w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.
2. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych mających na celu zapobieganie powstawaniu w przyszłości zdiagnozowanych nieprawidłowości.

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Ocena programowa na kierunku innowacyjna gospodarka prowadzonym w Uniwersytecie Morskim w Gdyni, została przeprowadzona w związku z zakończeniem pełnego cyklu kształcenia i zakończeniem studiów przez co najmniej jeden rocznik absolwentów zgodnie z harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Jest to pierwsza ocena na wzmiankowanym kierunku.

Zalecenie

-

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

-

Przewodniczący zespołu oceniającego
dr hab. Bogusław Plawgo